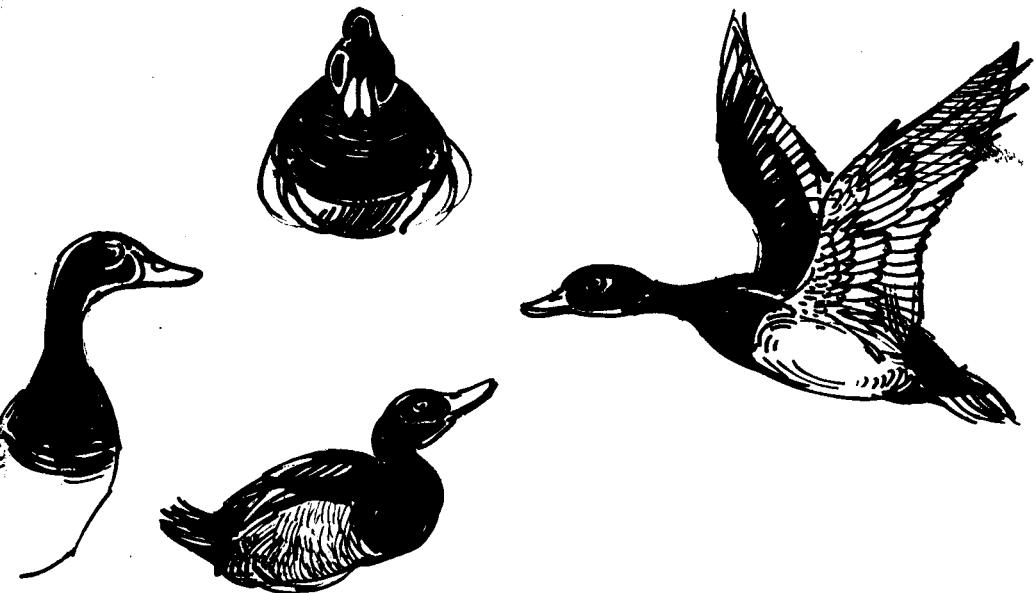

1977 =

ÅRSRAPPORTEN

ÅRSRAPPORTEN

1977

copyright: Dansk Ornithologisk Forening
EGV-tryk
København 1980

Tegninger

omslag: John Olsen

øvrige: Bjarne Jensen

ÅRSRAPPORT 1977

For første gang siden 1974 udgives en fuldstændig årsrapport. Enkelte almindelige arter er dog ikke behandlet. Produktions-tiden har desværre været usædvanlig lang. Flere forhold har spillet ind. Jeg skal ikke gå i detaljer, men blot konstaterer, at samtlige medarbejdere har ydet et arbejde, der kvalitets-mæssigt ligger helt på højde med tidligere års. Dog har de i enkelte tilfælde været utilgivelig lang tid om det.

Den store forsinkelse har bevirket, at 1978-79 vil blive behandlet samlet i en rapport.

Forrige rapport er publiceret i Feltornithologen 1977:4, 185.

Årsrapporten 1977 er baseret på følgende lokalrapporter: NJ, obs fra Falken (Ribe amt), Aarhus Amt, Vejle Amt, SJ (2), F, LF, M, S(2), B, Tipperne, Blåvand, Rørvig, Utterslev, Kongelunden (2) og Christiansø.

Fuglestasjonerne har været bemanded således: Skagen - kun private obs, Tipperne - hele året, Blåvand 22/1-9/3, 3-15/4, 6-30/5 og 1/7-24/11, Rørvig - uregelmæssigt (ialt 176 dage), Christiansø 1/5-1/6 og 30/7-16/11.

Følgende personer er ansvarlige for bearbejdningen af 1977-rapporten:

Lasse Braae: Rovfugle, kjover, Vandstær, øvrige kragefugle, Tornskade, visse værlinger og finkar.

Bent Jakobsen: Måger, terner og alkekugle.

Jens Kirkeby: Svaner og gæs.

Niels Kofoed: Silkehale, værlinger og finkar.

Karsten Laursen: Sangere.

Jens Lind: Vadefugle.

Ib Petersen: Duer og Ravn

Kurt Prentow: Ånder.

Poul E.Sperling: Gøg og ugler.

Peter Thomsen: Høns, vandhøns, Trane, pibere, Jernspurv, drosler, Fuglekonge og fluesnappere.

Erik V. Rasmussen: Lommer, lappedykkere, stormfugle, hejrer og storke.

Niels Aagård: Natravn, skrigefugle, spætter, lørker, svaler, Gardesmutte, Skægmejse, trælbere og Pirol.

Systematikken følger Voous. Dette er først besluttet under redigeringen. Heraf den noget underlige artsopdeling mellem forfatterne.

Som vanlig er der læst grundig korrektur. Hvis nogen trods dette skulle være i stand til at finde fejl, vil vi være glade for at høre nærmere. En mere detaljeret redegørelse om gruppens fremtidige arbejde vil blive bragt i Feltornithologen.

Vejroversigt

Januars indledning var præget af milde luftstrømme fra sydvest ledsgætet af nedbør overvejende i form af regn. Omkring den 10. slog det om. Kolde østlige vinde og sne medførte, at snedækket blev anseelig i løbet af den næste halve snes dage. Den 22. nåede mild luft atter frem og i den følgende uge kom max-temp. op på 5-8 gr. Fra den 29. indtraf atter en kold periode, således 20 mm sne i ØJ denne dag.

Febbruar: Fra den 4. februar til den 8. atter mildt og regnfuldt. Fra den 11. blev det atter koldere med kraftigt snefald værst i Vendsyssel, der i den fulgende uge havde vintervejr med østlige vinde, medens resten af landet havde betydeligt milderere vejr og sydvestlige vinde. Den 27. nåede temperaturen op på 8-10 gr. på Mallinge. De sidste par dage bredte den kolde luft sig atter, men det var tørt og solrigt.

Marts: Allerede fra den 1. marts havde foråret sit første fremstød. Efter en del nedbør klar te det alment op den 10., hvor der måltes 15 gr. i SJ. Det milde vejr dominerede gennemgående indtil den 27., hvor vi atter fik en snert winter med snebyger og temmelig hård nattefrost.

April: April indledtes ligesom marts med mildt vejr, men fornøjelsen blev kortvarig. Traditionen tro slog ishavsluftens igennem den 7. lige op til påske, og alle Fiskeørne frøs inde. Påsken afsluttedes med maner, ned til -10 gr. om natten og ret store snemængder især i de østlige egne. Herefter var vejret mildt og regnfuldt indtil begyndelsen af maj.

Maj: Efter flere tilløb i de forudgående dage, bredte meget varm luft fra sydost sig op over Danmark den 4. Den 5. nåede max-temp. alment op på 25 gr., men allerede de næste dage passerede en ny koldfront fra sydvest ledsaget af regn. Efter en uge indtrådte en mere stabil periode med stigende barometrstand, og selv om dagtemperaturen flere steder nåede et godt stykke over 20 gr., var nætterne kolde.

Juni: Junis inddæning bød heller ikke på meget sommervejr. Hypotiske lavtrykspassager fra vest ledsaget af koldt og ustadicit vejr med dogen regn. Omkring den 10. slog et skandinavisk højtryk dog igennem. De næste dage faldt sommeren rent vejmæssigt. Temperaturer på 28 gr. tydede på da capo af de foregående års somre. Den 17. var det dog slut, som følge af kold luft fra nordøst.

Juli: I juli var vejret sommerligt den 3-13., medens også sidste del af denne måned bød på kulde og regn. Temperaturen nåede kun sjældent over 20 gr., nogle steder i NJ måltes max-temp. på under 15 gr., hvilket er yderst sjældent på denne årstid.

August: I augusts første halvdel indtraf atter en periode med statisk godt vejr, dog faldt der visse steder temmelig meget regn. Når i måneden afspændtes den sydlige fugtige luftstrøm af en relativ kold nordøstlig. Især nætterne var kolde. Sidst på måneden var vejret atter betydeligt varmere.

September: Den 3. september fulgte koldt og ustadicit luft en koldfrontpassage. Fra den 15. strømmede koldt nordlig luft ned over landet, og visse steder måltes sat nattefrost. Sidst på måneden kom den sydlige kraftige lavtrykspassage fra Nordatlanten. Dette vejr fortsatte ind i oktober, den 1. og 2. således fuld storm. Den 9. kom der varm luft fra sydvest med temp. på op til 20 gr. Resten af måneden var præget af højtryksvejr. Mange morgener optrådte der en del tåge. Enkelte dage blev den liggende og max-temperaturen kom ikke over 8 gr., son oftest slog solen dog igennem og temperaturen sat op på 20 gr. Da nattefrost så at sige ikke forekom, blev landsgennemsnitstemperaturen for oktober 10.1 gr., hvilket er usædvanlig højt.

De første fjorten dage af november var usædvanlig regnfulde og blæsende. Det ene lavtryk efter det andet kom væltende ind over landet, dog var det gennemgående ret mildt (6-12 gr.). Den 15. trængte kold ishavsluft ned over landet. En svag mildning den 21. afspændtes et par dage efter af uåpræget vintervejr med slid og snebyger. I forbindelse med et varmefremstød fra sydvest opstod der en meget kold og kraftig sydøstlig luftstrøm den 7. december. Den 12. siog varmen atter igennem, og temperaturen steg til 5-8 gr. Den 23. passerede et lavtryk og usædvanlig varm luft fra sydvest strømmede op over landet. I forbindelse med stormen måltes op til 14 gr., den højeste juletemperatur nogensinde. Hen mod nytår faldt der igen sne.

Kommentarer

Arter der er på Sjældenhedsudvalgets liste er behandlet af de fleste forfattere, men ikke alle. Da vi siger på at årsrapporten skal give et billede af forekomsten af alle arter i landet, bør SU-arterne indgå som en naturlig del. Den endelige løsning på de problemer der er i forbindelse med disse arter er dog endnu ikke fundet.

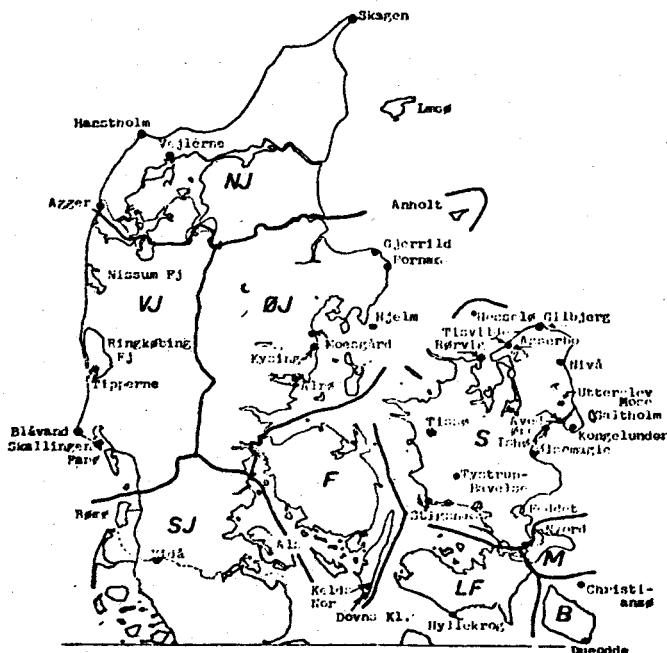
Regioninddeling fremgår af kortet. For en række lokaliteter er områdeangivelserne udeladt. Disse lokaliteter er for de fleste vedkommende medtaget på kortet.

Forkortelser: ad-adult, juv-juvenil, trk-trækende, pr-primo, med-medio, ult-ultimo, mdr-måned. Månederne er forkortet til de første tre bogstaver f.eks. jan-januar.

Henrik Skov takkes for renskrivning af rapporten.

Redaktionen sluttet 31/8-1980.

Lasse Braae og Uffe Gjøl Sørensen

Kort visende den regionale opdeling. NJ - Nordjylland,
ØJ - Østjylland, VJ - Vestjylland, SJ - Sønderjylland, F - Fyn mm.
S - Sjælland, LW - Lolland-Vistten, M - Møn, og B - Bornholm.
Desuden er angivet en række af de mest nævnte lokaliteter, der i
rapporten indgår under øresfærdsternerne.

LOMMER

Lom sp. (Gavia non det):

Som sædvanlig står NJ for størstedelen af materialet: I alt 1311 forårsugle, flest maj (954) og 3166 efterårsugle, flest i nov (2131). Ved Skagen rystedes bl.a. en pen dagsnotering ud af årmet: 13/11 1000 trk V. Ved Blåvand i alt 5458 på forårtrek, flest i feb (2404), hovedsagelig sydtrækende (kompensationsbevægelser) og 3701 i løbet af efteråret, flest i okt. (1784). Ved Rørvig blev der set 324 trk i løbet af året, heraf 142 i okt, max 2/10 108. Også pænt træk Dueodde, i alt 137 i efteråret, max 18/9 39. Desuden 15/10 108 trk Gedser LF.

Ferskvandsobs: 18/6 1 Flyndersø Rørvig.

Endelig skal det nævnes, at NJ har et væld af storloms-obser-vationer.

Sortstrubet Lom (Gavia arctica):

Ferskvandsobs: 28/10 1 Glenstrup Sø ØJ, 2/5 1 Fårup Sø Vejle, 1/6 1 Hovvig S.

Islom (Gavia immer)

NJ 4 ex på 3 dage, Blåvand 1, ØJ 1, Sj 1 og B 1.

Hvidnæbbet Lom (Gavia adamsii):

NJ har 3 ex.

Rødstrubet Lom (Gavia stellata):

Ferskvandsobs: 23/4 1 Lakolk Sø og 8+14/5 1 Twismark Sø begge SJ.

LAPPEDYKKERE

Toppet Lappedykker (Podiceps cristatus) :

Forårsmax 1/5 112 Klejtrup Sø NJ og 120 Glenstrup Sø ØJ og efterårsmax 24/7 400 Hjarbæk Fjord NJ og 18/9 350 Salten Langsø ØJ.

Tilsvarende fra Østdanmark: 8/1 200 og 27/3 149 Nivåbugten S, 14/4 137 og 25/7 383 Furesøen samt 2/12 300 Tissø.

Gråstrubet Lappedykker (Podiceps griseigena):

Største ynglekoncentration 4/5 12 par Dollerup Sø ØJ. Mest alm. lappedykker på Fyn, max her 3/4 30 Monnet. Årets største tal: 12/4 39 Bolund v.Risø, S og 3/12 35 Ulfshale, M.

Nordisk Lappedykker (Podiceps auritus) :

I alt 34 fugle i 1977. NJ 5 ex 14/8-23/10, Blåvand 11 ex 25/10-18/11, Sj 3 ex 27/2-1/3 samt en meget sen 18/5 Enø. Møn: 26/3 5 Ulfshale og 15/12 3 Bogø. Bornholm 3/4 2 og 8/5 1. Desuden en enkelt F, LF og Chr. Ø.

Sorthalset Lappedykker (Podiceps nigricollis) :

Stadig negative oplysninger fra de tidligere ynglelokaliteter Hovvig, S og Vejlen, F. Positive tegn er bl.a. følgende lok.: Utterslev, S, 13/3-18/8 max 36 set - 13 ynglepar, Damhussøen, S, max 42 set - 2 ynglepar. Endvidere 6 par på 3 lokaliteter.

Hertil de sædvanlige få enlige fugle på div. lokaliteter.

Lille Lappedykker (*Tachybaptus ruficollis*) :

I NJ 7 ynglefund. Et par max-tal fra Sjællandsbroen: jan 02, feb 171, mar 76 og dec 180. Følgende større tal fra Damhusssøen, S: max 65 aug, Vallensbæk Mose, S max 155 sep og Karrebæksminde, S max 59 i jan.

STORMFUGLE, PELIKANER, ÅREFODEDE, HEJREK, STORKE OG FLAMINGO

Malliemuk (*Fulmaris glacialis*) :

Et godt år. Nordjylland står som sædvanlig for hovedparten af materialet med 8576, heraf 5815 fra Skagen (alle fra efteråret). Desuden et par andre pæne Nordjyllandstal 1/10 78 Agger og 1165 Stenbjerg. Ved Blåvand i alt 338, max 1/10 220.

Udenfor Vestkysten er det faktisk kun Gilleleje og Rørvig der kan være med på havfuglefronten, omend tallene er meget beskedne. Gilleleje melder om disse: 1/10 1, 12/11 2, 13/11 4 og Rørvig: 12/9 1, 15/9 1 og 2/10 4. På Sjælland iøvrigt 18/9 1 Saltholm og 23/11 1 Hundested. Endelig skal nævnes, at 20 forårsfugle NJ alle på nær 2 var dødfundne. Endvidere en trafikdræbt 2/10 Vadum, NJ !! og 6/8 1 død (skudt!) Møn - er første i nyere tid her.

Skråse sp. (*Puffinus non det*) :

5/9 1 Tranum Strand, NJ, menes at være Kuhls/Storskålpe. Udenfor Vestkysten meldes om disse: Gilleleje: 12/11 1, 13/11 1, og Rørvig: 12/9 1, 1/10 1, 15/11 1.

Almindelig Skålpe (*Puffinus puffinus*):

Utrøligt fange. Da arten atter er SU-art, kan det måske nok senke antallet noget i de kommende år.

En øen buket fra Nordjylland: 5/9 4 Tranum, 1/10 2 Agger Tange 13/11 1 Hirtshals, 13/11 1 Ørhage. Desuden nogle fra Rubjerg Knude: 6/8 1, 11/9 1, 5/11 1, 13/11 1 og fra Skagen: 29/9 1, 13/10 2. Blåvand melder 14 ex 11/9-8/11. Fra Sjælland disse: Gilleleje: 12/9 2, 12/11 og 13/11 2 samt Rørvig 1 15/11. Desuden blot 1 26/9 Køge Havn.

Storskålpe (*Puffinus skrålpe*) :

En enkelt obs.

Kuhls Skålpe (*Puffinus diomedea*) :

En enkelt obs.

Sodfarvet Skålpe (*Puffinus griseus*) :

Fra 1977 foreligger der usædvanligt mange iagttagelser. Nordjylland: 5/9 1 Tranum, 16/9 1 Rubjerg Knude, 1/10 1 Agger, 1/10 1 Stenbjerg, 29/10 2 Skagen Rev, 12/11 1 Ørhage og 13/11 2 Hanstholm. Hertil kommer Skagen, i alt 24 i tiden 24/8-13/10, med max 1/10 5. Ved Blåvand i alt 24 18/7 - 3/10.

Udenfor dette område er det faktisk kun Gilleleje og Rørvig, der kan tale med om denne art, og den må efterhånden som en årlig gæst begge steder. Gilleleje: 15/9 1, 1/10 1, 13/11 5 og Rørvig: 12/9 1, 15/9 1, 1.10 5. Bemærk iøvrigt den sidste dato hvor der blev set ligeså mange ex som på Skagen !

Stormsvale (Aegithalos caudatus/leucorrhoa/Hydrobates pelagicus):
Generelt kan det siges, at 1977 var et ret magert år for landst
som helhed, i højere grad end for den store.
Af største stormsvale var der disse: 1/10 1 Agger, NJ, og
2/10 1 Rørvig (hunnsynl. var en Skjel) samt 9 fra Blåvand 11/9-
13/11.

Gulgr storkry (Ciconia ciconia leucocephala):
7 observationer fra 1.10-1.11 i Rørvig og 11/11 i Dækhussøen, S 1:1-
rørstede, hviligt det meste af døgten. Endvidere 5 fugle fra Blå-
vand: 12/9 1, 30/9 1, 1/10 1 og 15/11 2.

Lille Stormsvale (Hydrobates pelagicus):
NJ: 7/9 i Ørnbæk, 8/9 i Skagen, 30/9 i Hanstholm og 2/10 1
Ørnbæk. Blåvand: 12/9 1, 30/9 1, 15/11 2 og 13/11 2.

Før første gang nogen sinde er arten set på Sjælland: 1/10 1
og 2/10 1 begge Rørvig. Alt i alt 4 stormsvaler her på 2 dage,
ganske pænt så langt fra Vestkysten.

Alm. Pelikan (Pelecanus onocrotalus):
NJ: 4 obs. sikkert af samme fugl: 27/8, 30/10 og 31/10 Ulve-
dybet samt 8/12 1 på mødding ved Ø-land, hvorfra den "hjælpes"
til Aalborg Zoo. Desuden 20-24/4 1 Vidåen, SJ.

Sule (Sula bassanoides):
Nordjyderne melder om 34 8/4-13/5 og i efteråret 3173, heraf
Skagen i alt 2350 ! med max 3/10 med 261 vestgående kræ. Et
ganske godt år for Vestkysten, hvor der ved Blåvand blev sat
Danmarksrekord 30/9 3763. I alt 53 forårs- og 5278 efterårsfugle her.
Hvert år ses en del i Kattegat, som sædvanlig ved Gilleleje og
Rørvig. Gilleleje i alt 115 (2 forårs) med max 2/10 46 og Rørvig
i alt 91 (0 forårs), med max 15/9 63. Desuden 6/8 1 Tisvilde-
leje, pænt tidligt. Mest interessant i 1977 er dog disse:
16/9 11! Treldenæs, Vejle, ØJ og 19/11 1 Dovns Klint, F. Det
kan muligvis være givende at se efter havfugle på Fyns Hoved,
yderpunktene på Jyllands Østkyst (Fornæs, Treldenæs, Hassenør
m.m.) efter langvarig efterårsstorm, men det er rimeligvis en
betingelse, at vinden holder sig og går over i NØ.

Skarv (Phalacrocorax carbo):
Et par større forekomster: Aflandsøgård, S, max forår 240 (feb.),
max efterår 437 (august) og max vinter 337 (december), Sildes-
strup Strand, LF, max sept. 395 og okt. 719 !!, Gedser har 232
trk. 17/9.

Tøpskarv (Phalacrocorax aristotelis):
Ingen observationer.

Fiskehejre (Ardea cinerea):
Ingen nye oplysninger foreligger, og de sædvanlige årlige
max-tal skal omtales: Tipperne 16/8 104 (37 overvintrende),
Kysing Fjord, ØJ, 18/9 75, Vorsø 31/12 75, Græsten Søerne, SJ,
op til 40-50 i jan-mar og 70 i sep., Rørvig max august 58,
Kulhuse, S 4/12 58.

Purpurhejre (Ardea purpurea):
Oplysninger om 2 er fremkommet.

Silkehejre (Egretta garzetta) :
I alt 3 er set.

Rørdrum (Botanus stellaris) :

Muget få oplysninger om arten i 1977. I Vejlerne synes arten at aftage, kun op til 4 ex i perioden 21/5-31/7. På Tipperne er hørt 1 april og juni. I Østjylland ser det også sort ud: jan 1 Ørnbjerg, Mols, 14/3 1 Fårup, Vejle og 15-31/7 2 Brabrand Sø. F: 2/1 1 Tryggelev Nor. På Sjælland er de eneste positive positive tegn fra Arresøområdet: 17/5-25/6, max 2 hørt pauke. Desuden jan-feb 2 overvinrende Aflandshage, S, og 7/12 1 samme sted. Endvidere 30/5 1 Gundsømagle Sø, 13/1 fangedes 1 på Lolland-Falster, der senere døde af kviksølvforgiftning !!!!!, 31/5 1 paukende Byskov Mose, LF.

Aret som helhed må for hele landets vedkommende betegnes som meget magert.

Hvid Stork (Ciconia ciconia) :

Bestanden for de sidste to år er opgjort til 35 par og i 1977 blev det ligeledes til 35 par.

I Nordjylland meldes om i alt 20 fugle omkring ynglepladserne i perioden 15/4-30/8, hertil kommer nogle fra Skagen: 15/4 1, 7/5 1, 8/5 2, 26/5 1 og 27/5 1. Vejle Amt har 3 par. I Sønderjylland meldes om god ungeproduktion af de i alt 19 par, flere unger end i både 1975 og 76. Udenfor hovedlandet optræder arten nærmest ret tilfældigt, og alle obs nævnes: maj 1 Svendborg, F, 27/5 6 Gulstav, F, M: 12/4 1 Klinten, 28/5 1 Busene og Jydelejet, S: 16/4 1 Sevedø, 1/5 1 Kirke-Helsingør, 5/5 1 og 17/5 4 Vordingborg og 20/8 1 Evensø. I dagene 25-28/8 lagttoges hele 16 fugle på Hyllekrog, LF, hvor de bl.a. blev set overnatte på skorstenene i Bjergnæs. Desuden 27/3 5 Hundsemær, L.

Sort Stork (Ciconia nigra) :

Rigt normalt år. 7/4 1 Skagen, 5/5 2 Rubjerg Knude, NJ, 7/5 1 Aalborg, 19/5 2 Hellebæk, S, 1/6 1 Frederiksberg, S, 19/6 1 Hovmose, SJ, 10-11/7 1 Skagen, 12/9 3-4 Mols Bjerge, ØJ, 16/8 3 Egholt ved Vejle, ØJ. I 1980 eller 1981 kommer der en specialartikel om arten i DOFT baseret på årene 1970-78.

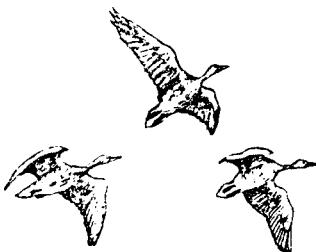
Skestork (Platalea leucorodia) :
7/4 1 Oreby, LF er eneste obs.

Flamingo (Phoenicopterus ruber) :

Helt pånt med undslupne fugle.

I NJ er der indrapporteret 40 fugle med månedsfordeling: apr. 4-6, maj 15, jun 11, jul 20, aug 19 og sep 11. Agger-tange fast lokalitet i tiden 1/5-13/9 med op til 11 og 31/7-1/8 9 ved Frederikshavn. På Tipperne 1-2 8/4-17/6 og op til 9 30/8-28/12. 3-10/4 1 Blåvand,

Fra SJ to fund: 5/4 1 Rømødæmningen og 30/4 1 Vidåen, 15/5 2 Stavnsfjord, Samsø. Sjælland: 6/5 2 Flasken, Reersø og 20/8 1 Sevedø.

ANDREFUGLE

Knopsvane (Cygnus olor) :

Større augusttal: Fra Tippertårnet taltes 13/8 3825 ad og 433 jv. ud for Monnet,F 14/8 4200 stk. De største decemberflokke var 19/12 3300 Tipperne og 25/12' 3100 Mariager Fjord.

Sort Svane (Cygnus atratus)

1977-3/9 2 Tipperne. Den ene endvidere 5/9-10/11 medens den anden blev fundet skudt på Værneengene 7/9. Fuglene antageligt endslupne parkfugle (arten er australsk).

Bitesvane (Cygnus columbianus bewickii) :

Forårsstrækket kulminerede i marts med største flokke: 6/3 180 Fj. Vidiæn,SJ og 23/3 510 Tipperne. En sen forårsobservation: 22-25/3 1 Tipperne. Desuden 1 oversomrende (2-års) Hyllekrog,LF. De første efterårsfugle ankom 3-9/10 landet over. Største flokke: 2/10 291 Agger Tange,NJ, 25/10 201 Tissø,S og 6/11 838 Tipperne. På Sjælland bemærkedes mange trækende men få rastende.

Bængsvane (Cygnus cygnus) :

Største forårsflokke: 11/2 600 Nibe Bredning,NJ, 6/3 152 Saltholm, 8/3 147 Tipperne og 12/3 155 Randers Fj.munding. Sommeriagttagelser: 1/3-23/6 1 ad Bussemark Mose,M, og 12/6 1 ad Ølene,B. Efterårsfuglene ankom 2.uge i oktober over hele landet: Største flokke: 15/11 278 Tipperne, 18/12 115 Præstø Fj,S og 400 30/12 Als Odde,NJ.

Sædgs (Anser fabilis f.) :

Ø Sjælland bemærkedes usædvanligt mange i løbet af januar, antagelig grundet den meget sne i Skåne. Større vinter- og forårssflokke: 16/1 305 Vestfyn, 21/1 210 Alebæk Strand,M, 30/1 473 Holmegård Mose,S og 13/3 350 Gl. Sjørring Sø,NJ. Efterårsflokke: 3/12 235 Gunderslevholm,S og 30/12 354 Bygholm Vejle,NJ.

Sushkirs Gås (Anser fabilis neglectus) :

En sådgs 1-3 kædifarvede ben og kædifarvet næbbånd har antageligt tilhørt denne sibiriske race, 22/12 Tipperne.

Vortnebber Gås (Anser s.brachyrhynchus) :

Enkelte østlige vinter- og forårssagtagelser: 19/1 1 mellem Sætter Aflandsbage,S, 21/1 1 mellem sædgs Alebæk Strand '4, fund på Møn og 4-7/3 1 Jægerupris Nordskov,S. Største forårssflokke: 20/3 64% Højer Fjordland,SJ og 8/4 3600 Tipperne. Efterårsflokken ankom 17-22/3, især 3 østlige: 17 og 18/9 2 Rørvig samt 21/9 2 Hasle,B. Større tal: 24/9 2400 Tipperne, 26/9 4200 V.Stadil Fjord,VJ og 18.000 Fiil Sø. Svaldhardspopulationen er følgelig på ca. 12.000 fugle. I december efter en koncentration 25/12 3065 Tipperne, antagelig grundet mildt vejr.

Klipgås (Anser albifrons) :

En overvintringspladsen Gyldenstangs Enge,F taltes 6/3 90 stk. Endste store forårssflok derudover 25/3 132 VNG Øviffalkestet, Sandvede,S. Fra efteråret er rapporteret om usædvanlig mange fugle.: De første 25-27/9. Største flokke: 11/10 130 NØ Af-landshage,S og 6/11 114 Vestfyn.

Græsgås (Anser anser) :

Ankom 1. og 2. uge i februar landet over. Største flok: 22/5 3.000 Grevens Sø,S. Arten fandtes ynglende på Ørø for første gang.

Største efterårsflokke: 4/9 3.000 Basnæs Nor,S og 13/9 13-1400 Brændegejds Sø,F.

Snegås (Anser caerulescens) :

Mange sagtagelser: 2/1 1 Halsølund, Ørø,F, med feb 1 Ballum Enge,SJ, 3/3 1 Værneengene,VJ, 19/3 Højer Fjordland, 19+26/3 4 Holmegård Mose,S, 21-24/3 og 29/3-8/4 2 Værneengene og Tipperne, 3/4 1 mellem knopsvaner Ørehald,M, 7/4 2 ad Fiil Sø, SJ, 8/10 3 Hanstedreservatet,NJ og 1 Fiil Sø,SJ, 19/11 4 subad KNU Kubjerg,NJ, 30/11 4 subad 2 jv Bygholm Vejle,NJ og 30/12 2 jv samme sted. Alle de nordjyske fugle blev observeret sammen med 6-9 bramgæs.

Kanadagås (Branta canadensis) :

I første halvår flere end sædvanligt, især på Møn med max: 23/1 470 Borre Mose. Største tal fra Sjælland: 72 Af-landshage. Fra det øvrige land 31/1 22 Hellested Skovgårde,ØJ og 10/2-1/3 29 Vidåen. De største efterårstal fra nogle regioner: 12/9 17 Dueodde,B, 7/10 75 trk Aflandsbage,S, og 10/12 175 Borre Mose,M. Desuden 1 helt ude vest på: 27/8 Blåvand (ny stationsart). Efterhånden en hel del sommeriagtagelser.

Kanadagås x Græsgås (Branta canadensis x Anser anser) :

30/4 + 6/5 1 ad Nyord,M, 19/11 + 27/12 1 Vaisølille Sø og 11+12/12 1 Tissø,S.

Brambling (Branta leucopsis) :

Markante flocks end sadvanligt - både forår og efterår. Desuden bemærkelsesværdigt sene forårsobservationer på Sjælland. Største forårsstal: 6/11/4 800 Højer Forland, SJ og 16/4 980 trk (2 flokke) Nykøbing, LF.
 Sommeringtagt iher: 25/6 2 Flasken, Reersø, S og 20-23/7 1 Rørvig, S.
 Efterårsstal: 7/10 1938 trk, 8/10 1180 trk og 9/10 569 trk alle Blåvand, i alt 3640 her. 9/10 455 SV Kerteminde Fj, F, 11/10 260 trk Ulfshale, M, 15/10 1610 trk Aflandshage, S og en decemberringtagtage 18/12 35 SØ Esrum Sø.

Knortegås (Branta bernicla) :

MØRKBUGET (B.b. bernicla): Blandt de mange store tal skal følgende fremhæves: 12/1 170 Flyvesandet, F, 7/4 9.000-9.500 Højer Forland (største danske forekomst nogensinde), 16/4 245 Nykøbing, LF, 30/4 150 Stavnsfjord, ØJ, 14/5 2.000 Højer Forland og 28/5 400 Asserbo Strand, S.
 Sommeringtagelser: 22/6 1 S Hestehoved Tyr, LF, 5/7 1 juv Flasken, Reersø, S; 16/7 1 ad Ulfshale og 2-14/8 1 ad Aflandshage S.
 Efterårsflokkene ankom 3.uge i september. Store tal: 17/9 2040 trk Gedser, LF, 20/9 500 Ulfshale, M og 27/9 2.000 Kysten, NJ.

LYSBUGET (B.b. hrota): Største tal: 27/1 732 Als Odde, NJ, 5/2 120 Randers Fjord, ØJ, 11/12 Ajstrup Bugt, Mariager Fjord, SJ og 30/12 2200 Als Odde.

Gravand (Tadorna tadorna) :

Forår: Overvintrende i Mariager og Randers Fjorde, ØJ, med 850 ex i jan-feb.
 Efterår: 6/7 1 par m.59 pull. Hasselø, LF, 27/10 3.000 Hjerpsted-Ballum, SJ, ult.økt 6.000 Rømødæmningen, dec 4.800 Mariager Fjord og 670 Randers Fjord.

Rustand (Tadorna ferruginea) :

20/5-28/5 1 Ølsemagle/Køge Nordstrand, S, 5/6 1 Bøtø, LF.

Pibeand (Anas penelope) :

Næsten alle større flokke er fra Vestkysten og Limfjorden.
 Forår: 9/2 4.000 Nibe Bredning, NJ, 20/3 5.500 Højer Forland, SJ.
 Faldning: 23/6 45 Saltholm, 23/6 47 Ølsemagle Strand, S, 10/7 188 Tipperne.
 Efterår: 2/10 30.000 Rømødæmningen, 15/10 17.500 Tipperne.

Knarand (Anas strepera) :

Ca. 170 individer sat mellem 28/2 og 28/11. 3-5 registrerede ynglepar. Største antal: 6/11 17 Tryggelev Nor, F.

Krikand (Anas crecca) :

Forår: Trækket foregår næsten udelukkende i mar-apr med max: 4/4 600 Ballum Forland, SJ, 12/4 700 Ulvedybet, NJ, 14/4 508 Tipperne.
 Faldeflokke: 26/6 200 Bygholm, NJ, 26/6 130 Tipperne.
 Efterår: Trækket mere spredt, fra juni-juli (fældningstræk) til nov. Største tal: 4/9 2.360 Tipperne.

Gråand (Anas platyrhynchos) :

Forår: En fældeflok: 11/6 850 Tipperne.
 Største vinterflokke: 25/12 3170 Tipperne og 31/12 3.000 Bygholm.

Spidsand (Anas acuta) :

Forår: Største rasttal fra Vestkysten i marts: 250 Agger Tange, 585 Tipperne, 250 Højer Forland.

Efterår : I alt 285 trk Kongelunden, S, 26/10 7.500 Tipperne.
Enkelte vinteriggt. fra B, S og V.

Atlingand (Anas querquedula) :

Set med 1-10 individer på ca. 25 lokaliteter i perioden 25/3-30/10.

Skeand (Spatula clypeata) :

Forår: Enkelte vinterobs. Fra efteråret ingen flokke på over 50 ex.

Efterår: Trækket kulminerede med aug-pr.sep med største tal: 16/8 633 Tipperne, 19/8 200 Agger Tange. Ingen enkelte vinterobs.

Rødhovedet And (Netta rufina) :

Forår: 19/3 1 Skærø, ØJ, 19/4 1 hun. Aflandshage, S. Desuden 2 par i yngletiden på en enkelt lokalitet. Det ene par ynglede.

Efterår: 0 obs.

Taffeland (Aythya ferina) :

Forår: 29/1 800 Ulvsund, M, 20/2 1.000 Gavnø, S. Fældende hanner i juni: 18 Klejtrup Sø, NJ, 24 Sebber Inderfjord, NJ, 5 Kettinge Nor, S.

Efterår: 21/8 4.800 Ulvedybet, NJ 5/9 5.000 Søndersø, LF.

Halsbåndstroldand (Aythya collaris) :

Tredie fund fra DK: 2/3 1 juv. han Søvæng, Amager.

Hvidøjet And (Aythya nyroca) :

24/7 2 Hyllekrog, LF, 15/8-17/8 2 Hasle Sydstrand, B. Desuden et par mistænkelige ex. fra ØJ. Forst en halv- eller helvild han, der pr. aug besøgte de halvtarne individer ved Moesgård Skovmølle. 13/12 dukkede en hun op i universitetsparken, Århus. Oprindelse ukendt.

Troldand (Aythya fuligula) :

Forår: Mange. Antal over 2.000 nævnt: Jan: 2.230 Flensborg Inderfjord, SJ, 3.500 Kelds Nor, F, 1.000 Tystrup Bavelse, S. Feb: 12.000 Tystrup-Bavelse Sø, 3.000 Amagerværket, S, 3.000 Gavnø, S, 3.000 Søvedø, S, 4.000 Mar Bosgærne, LF, 3.000 Nykøbing, LF, 4.000 Søndersø, LF. Mar: 1200 Roskilde Fjord. Arten har haft en god ynglesæson. Flere nye lokaliteter er taget i besiddelse, således er arten indvandret på Mørn med 2 ynglepar. I Utterslev Mose har ynglet 40 par og i Damhussøen, S, 17 par.

Efterår: Fra dec kan nævnes: 3.000 Madum Sø, NJ, 3.000 Græsten-søerne, SJ, 2.200 Tryggelev Nor, F, 1.000 Tystrup-Bavelse Sø, S, 2.600 Stadsgraven, S, 8-10.000 Valbyparken, S, 3.600 Damhus-søen, S, 8.000 Kattinge Sø, S.

Bjergand (Aythya marila) :

Godt 2.500 fugle set i løbet af året, heraf 5-6% i ferskvand. En flok udgjorde halvdelen af de sette: 8/3 1.000 Tryggelev Nor, F.

Et ynglefund fra NJ. Sommerfund fra 6-7 lokaliteter (fældning).

Ederfugl (Somateria mollissima) :

Christiansø melder om god ynglesæson.

Kongeederfugl (Somateria spectabilis) :

13/3 1 han Stigsnæs, S, 23/4 - 23/5 1 han og 18/5 - 6/6 1 hun Christiansø, 31/12 i hun Stigsnæs, S.

Stellersand (Polysticta stelleri) :

Maj: 7/7 - 6/8 1-5 Mosede Havn, S 18/1 1 nord for Saltholm, 3/4 - 5/5 3 Næsø Sydstrand, B, 30/4 - 21/5, 18/6 1 Regnede Bugt, M 20/11 3 Hammeren, B, ult dec 1 Mosede Havn, S.

Havst (Clangula hyemalis) :

Hviletret er vha set ca. 605 i Jylland, heraf de 338 ved Blåvand, hvis største kan præstere følgende max-tal fra forårstrækket: 11, 1 200 Præst Fes, S, 26/3 400 u.f. Kelds Nor, F, 3/4 200-350 Søjre, S og 24/4 900 trk. Hammeren, B.
Sommerfund (jun-aug) af 1-3 individer fra 7 lokaliteter(F,M, LF,S,B).

Fra efterårstrækket: 30/10 1.028 trk. Dueodde, B og 6/11 249 trk. Gedser, LF.

Sorrand (Melanitta nigra) :

Endnu stigre til er fra NJ: 20/6 7.000 Bulbjerg (fældning), 25/12 6.450 trk. Rubjerg Knude, 30/12 6.000 Als Odde.

Brilleand (Melanitta perspicillata) :

9/11-17/11 1 han Skagen. 3.danske fund.

Bjælksand (Melanitta fusca) :

Jun 300 Saitbækviq, S - mar 300 Trolde Næs, ØJ - apr 500 Vejrø/Lindholm, LF - maj 200 Knudshoved, S - sep 1.000 Rømø Dæmningen. Tre ferskvandsobs: 7/5 Hovvig, S, 18/9 1 Furesøen, S og 7/11 1 Klejtrup Sø, NJ.

Hvæland (Bucephala clangula) :

Førår: Fra østlige DK er største tal fra feb-mar, mens Tipperne har kulmination i apr. Fældning i Hjarbæk Fjord med 2.300 og Tipperne med 63.
Efterår: 4/10 2.500 Østerild Fjord, NJ og 14/11 847 Tipperne.

Lille Skallesluger (Mergus albellus) :

Førår: Godt 500 fugle set i hele landet indtil 21/5. Største tal fra rast- og overvintringslokalerne: Langebro, S 70, Sjællandsbroen, S 96, Oreheld, M 100, Maribosøerne, LF 30-40.
Efterår: Første ankom 21/10. Derefter kun ca. 130 ex set, største antal: dec 33 Sjællandsbroen.

Toppet Skallesluger (Mergus serrator) :

Følgende max-tal:
Førår: 13/3 1.500 Seveds/Stigsnæs.
Fældning: 24/6 391 Tipperne.
Efterår: 15/10 725 trk. Gedser.

Stor Skallesluger (Mergus merganser) :

Førår: Max 4/2 1.645 Tipperne. Forårstrækket ebber ud i apr. 2 ynglefund (S,M) samt enkelte oversomrende.
Efterår: Trækket lå sent, først regelmæssig i nov, max 6/12 1.740 Tipperne.

	TABEL 1		NJ		VJ		SJ		F		LF		M		S		B		tot.al	
	F	E	F	E	F	E	F	E	F	E	F	E	F	E	F	E	F	E	F	E
KONGSGARN	6	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	4-6	4-5	0	1	11-13	7-8
FJELDVÅG	317	91	?	?	7	8	13	39	4	35	10	1165	?	?	136t	415t	?	?	?	?
RØD GLENTET	3	1	0	1	5	0	7-10	0	1	5	3	15-19	30-34	5	34-35	12-15	1	0	84-96	39-46
SORT GLENTET	4-8	1	0	0	3-5	1	1	0	0	0	0	0	6	0	10	2	0	4	24-30	8
HAVÅRN	2	2	0	0	1	0	1	1	0	0	3	5-8	2	1	11-14	9	0	0	20-23	18-21
RØRHØG	118	41	45	72	12	12	?	?	?	?	?	?	?	?	115t	46t	3	8	?	?
BLÅ KÆRHYG	95	87	30	75	12	6	7	45	?	?	11	76	5	70	78t	307t	?	?	?	?
HEDEHYG	9	0	3	1	1	0	?	?	0	0	1	1	0	1	2	2	0	0	16	4 (excl SJ)
FISKEØRN	101	13	1	0	10	11	3	8	4	16	3	18	28-33	6	271	121t	13	11	434-39	204
VANDREFALK	8	18	2	2	2	1	3	4	0	1	0	0	1	1	3	2	0	2	19	31
LÆREFALK	talet	53	0	1	4	0	2	1	3	2	0	5	7-11	2	105	19	5	15	224-28	
DVERGFALK	81	45	8	19	4	6	12	8	1	20	1	20	14	13	103	172t	4	42-47	228	245-50
AFTENFALK	24	2	0	0	2	0	0	0	1	1	0	1	4	4	20-21	5	3	0	54-55	12

T: Kun trækende fugle medregnet i totalen

TABEL 2

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
F	E	F	F	E	F	F	F	E	F	E	F	E	E	E
KONGEBØRN	3	1										1	1	
MÜSVAEG	1474	1147	495	592	78	216	1947	3202	3096	3057	5144	391	2224	7930
FJELLOVÅG	262	6	29	70	44	3	14	41	3	17	122	77	15	35
SPURVEHØG	365	16	128	204	156	63	318	279	84	420	106	1533	636	136
DUEHØG	54	3	1	8	4	3	4	1			7	9	1	5
RØD GLENTIE	2		2	11-12	1	1	3	1			2	6-8	1	5
SORT GLENTIE 4-7		1		4							:			
HAVØRN	2	1									1			
BÆRSEVÅG	616	60	79	33	54	90	719	1717			256	548	113	1064
RØRHØG	66	3	37	4	13	2	4	19	5	7	4	10	16	2
BLÅ KARHØG	32	14	6	13	48-52	18	3	5	40	4	12	17	116	11
HEPPERHØG	6										1			2
HEDDEHØG	8				2									
FISKØRN	67		2	17	14	3	22	67	25	16	5	13	25	3
FALK SP	4	2		4										2
LENKEFALK	38		19	65										1
VANDREFALK	3		1		1									3
DVRGGFALK	59	8	2	16	38	4	19	16	4			16	78	20-29-34
ATTENFALK	4	1	3	1	7			2	1			6-7	1	1
TÅRNFALK	103	1	26	9	26		11	1			3		131	

LOKALITETSFORDeling:

1: Skagen, 2: Moesgård, Århus, 3: Færøyer, 4: Gilleleje, 5: Hellebæk, 6: Nyvå, 7: Utterslev, 8: Lihøje,

9: Kongelunden, 10: Stigshøe, 11: Enø, 12: Dovns, 13: Dueodde og 14: Græstør.

ROVFUGLE

UD over nedenfor behandlede arter, er der iagttaget følgende:
 Kejserørn (*Aquila heliaca*) 1 med strop Skagen, Steppeørn (*Aquila rapax*) 1-2 med strop Skagen og 1 S, Skrigeørn sp. (*Aquila clanga/pomarina*) 1 Skagen og 2 S, Stor Skrigeørn (*Aquila clanga*) 1-2 Skagen, 1 død Rømø og 2 S, Lille Skrigeørn (*Aquila pomarina*) 1 S, Slangeørn (*Circætus gallicus*) 1 S og Jagtfalk (*Falco rusticollis*) 2 NJ.

Hvepsevæge (*Pernis apivorus*) :

De fleste steder meldes om svigtede forekomst. Ikke desto mindre flere påne træktal: 15/5 379 Utterslev, S, 26/5 233 Saltholm, 29/5 1200 Klinteskoven, M, 28/8 460 Sildestrup Strand, LF 16.15-17.15., 430 Vaserne, S og 608 Utterslev, 31/8 500 Dovns, F, 2/9 711 Utterslev, S, 4/9 210 Dyrehaven, S, 5/9 928 Hyllekrog, LF og 13/9 250 Søndersø, S.

De første troværdige iagttagelser: 23/4 Ladegårdsskov, SJ og 3/5 Liselund, M samt Kongelunden, S. Indtil flere oktoberfugle rapporteret.

Sort Glente (*Milvus migrans*):

Forårstotalen (tabel 1) ret normal (47-58 1976, 23-24 1975 og 20 i gennemsnit 1970-74). Første iagttagelse 12/4 Jydelejet, M. Derudover 5 aprilobservationer. I juni 2, begge M. Resten fra maj. Efterårstotal er den hidtil højeste (tidligere max 4-5 1976 og 5 i 1972.) Samtlige obs: 2/7 1 Bindslev, NJ, 18/8 1 Salten Langsø, ØJ, 20/8 1 Sevedø, S, 29/8 4 (i flok??) Dueodde og 20/10 1 ad trk Allerød, S. Bemærk en af de sjeldne efterårssobs vest for Store Bælt samt iagttagelsen fra Dueodde. Sidst-nævnte er den tredjestørste danske forekomst (se DOFT 77:1, 23).

Rød Glente (*Milvus milvus*) :

Tabel 1 er ikke korrigeret for eventuelle gengangere. Alt i alt er der set næsten det samme antal som i 1976, forårstotalen er lidt lavere (ca 120 i 1976), medens efterårstotalen er lidt højere (ca 33 i 1976). Forekomsternes tidsmæssige fordeling ret typisk: første fugl set 27/2 Nivå, S og sidste 22/10 Dovns, F.

Samtlige observationers fordeling per 1/3-måned:

F	E	B	M	A	R	A	P	R	M	A	J	J	U	L	A	U	G	S	E	P	O	K	T
0	0	1	3	9	15	9	4	10	24	7	5	2	1	0	1	1	0	4	0	1	0	107	7191

Det skal bemærkes, at den anden forårskulmination ult. apr - pri. maj i år også er slægt igennem i Øst-DK (sml. 1976).

Følgende iagttagelser af flere røde glenter foreligger: 5/5 12.00 10 NV Nyord, M og 5 SW 18.20 Hovvig, S, 6/5 2 SØ Nygård, Nyk, S, 4/8 2 Darme Møder, M, 17/9 3 Stigsnæs, S, 22/9 3 Dovns, F, 23/9 3 trk Stevns, 5/10 5 rst + 15/10 4 trk, 16/10 2 trk, 17/10 4 trk. alle Gedser og 16/10 2-4 Stigsnæs, S. Især bemærkes forekomsten 5/5. Som allerede fremhævet i forrige årsrapport, er der rimeligtvis tale om de samme fugle, idet man må formode, at den store flok er blevet splittet op i flere mindre. Ud over de allerede nævnte sås ved Rørvig 5/5 1 tf. 16.35, samt en forlodet Rød Glente 7/5. Hvor den sidste fugl er blevet af må stå hen i det uvisse. Træk hastigheden for strækningen Nyord-Rørvig bliver 20-25 km/t afhængig af beregningsmetoden.

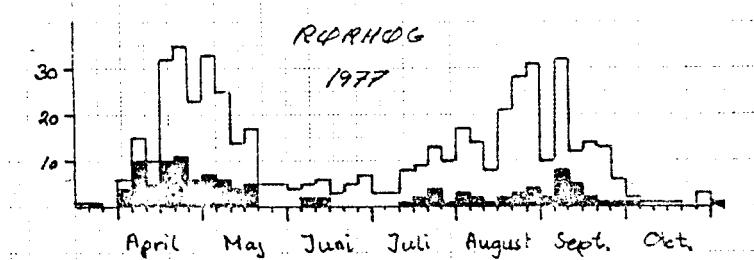
Havørn (*Haliætus albicilla*):

Antalsmæssigt ret normalt. Eneste bemærkelsesværdige er indtil flere juliobservationer. Desuden skal fremhæves iagttagelserne af indtrækkende Havørn og Kongeørn ved Skagen om efteråret. (Tab.2) Disse kunne tyde på, at forårsvorekomsterne dette sted er af norsk oprindelse. Det kan dog undre, at der ikke er set større

mengder af indtrækkende fjeldvåger ved Skagen. Måske kan det tydes derhen, at ørnene ikke har så udtalt avertis mod havet som vågerne.

Rørhøg (*Circus aeruginosus*) :

Første og sidste fugl: 20/3 Vidåen, SJ og 29/10 1 han Tissø, S. Tidmæssig fordeling svært fremgår af diagrammet. I dette er observationer af rustende fugle på sikre yngl lokaliteter samt materiale fra NJ, VJ, F og M ikke inkluderet. Hvis fugle har rastet på samme lokalitet igennem længere perioder, er kun det højeste tal/femdagesperiode taget med ved fremstillingen af diagrammet. Dette gælder dog ikke for Tipperne, VJ, hvor der i stedet er anvendt det gennemsnitlige antal rst-fugle per 5-dagesperiode. Han-pct mar-jun 36,9 og jul-okt 23,4.

Bla Kærhøg (*Circus cyaneus*) :

Førårstallene en del lavere end de nærmest forudsigende år. Dette kan dog til dels skyldes den mindre aktiviteter på de traditionelt bedste lokaliteter forarten (Skagen og Rørvig). I efteråret ca. dobbelt så talrig som i 1976 i flere områder (Jylland ekscl. NJ, LF, S og B), enkelte lokaliteter meldes enddog om rekordstræk. Dage med over 10 fugle: 25/4 10 Gjorslev, S, 5/5 10 Gilleleje, 2/10 11 Utterslev og 15 Kongelunden, S, 15/10 11 Rørvig, 16/10 9-12 Rørvig, 29/10 10 Kongelunden og 4/12 30 rst. inddæmmede areal.

Samtlige jun-aug. observationer: 2/6 Skagen, 4/6 Elling A, NJ, 6/6 Høja, B, 26/7 Lebøl SJ, 22/8 Bøtø Nor, LF, 23/8 Tipperne og Griseer, 27/8 Hyllekrog, LF alle brune fugle.

Et par eksemplarer på kønsfordeling (han-♀ opgivet): Tipperne hele Året 3, SJ efterår 14, S førårstræk 14,1, Rørvig efterårstræk 8,3, Kongelunden efterårstræk 13,8 og øvrige Sjælland efterårstræk 14,7.

Hedehøg (*Circus pygargus*) :

Gennemgående få, selvom de "lave" Skagenstal stadig kan imponere på en østdansker. Samtlige obs: 30/4-28/5 8 (+ 6 Heppehøge) Skagen, 23/5 1 hun Stenildvad NJ, 25/5 1 hun, 10-11/6 1 juv han og 16/8 1 hun Tipperne, 28/4 1 han V Busemarke, M, 5/5 1 han og 7/5 1 ad hun Gilleleje, 17/5 1 hun Ø Dridekær, ØJ, 20/8 1 2-års og 4/9 1 juv Knudshoved, S, 5/9 1 han Åholm, LF samt fra SJ en trækobs: 16/5 1 han N Egernsund og en sen obs: 25/9 1 Hun S Havnby.

Endelig et par heppehøge (*C. pygargus/macrourus*): 2/5 1 Kongelunden og 22/8 samt 11/10 Gedser. Den sidste har nok været mere

heppe end høg.

Alt i alt tyder tallene på, at en del brune fugle overses: Han-pct. således 29,4 (ialt 17 kønnede).

Duehøg (*Accipiter gentilis*) :

Fremgangen i ynglebestanden fortsætter. I NJ 25 par (i atlas-årene ca. 14). I Vejle Amt 50 Par, med en produktion på 2,6 unge per par. Enddog i Nordsjælland meldes om stødt fremgang ifølge pålidelig kilde.

Usædvanligt mange udtrækende ved Falsterbo i efteråret resulterede ikke i større forekomst på Sjælland end i de nærmest foregående år. Eneste større træktal 26/3 16 Skagen. Desuden fortjener 5 fugle Christiansø 27/3-10/5 at nævnes.

Mange duehøge er kønsbestemte. I Vest-DK 59 pct hun (af 76) og i Øst-DK 51 pct (af 106).

Sourvehøg (*Accipiter nisus*) :

Forårstrækket gennemgående ringe (tabel 2) bortset fra en enkelt undtagelse, nemlig Utterslev, hvor der sattes ny dagsrekord. De største tal: 26/3 24 Rørvig, 27/3 40 Kongelunden, 9/4 57 Gilleleje, 12/4 131 Utterslev og 24/4 41 Hammeren, B.

I Vejle amt op mod 60-pct bestandsforøgelse i visse områder. Årsag forøget overlevelse blandt ungfuglene. Hovedernæringskilde i vinteren 1976-77 var mus! God yngleproduktion på 2,5 unger per par. I NJ ialt 21 ynglefund.

I efteråret gennemgående pånt træk i Østdanmark, visse steder faktisk bedst sæson i adskillige år. Trækket udmarkede sig endvidere ved at være ret stabilt, og kulminationerne på de enkelte lokaliteter indertraf på vidt forskellige tidspunkter: Dovns, LF 15/10 265, Gedser 11/10 105 og 15/10 308, Rørvig 15/10 87, Gilleleje 22/10 50, Vaserne, S 2/10 23, Rude Skov, S 14/10 41, Røndernes Hegn, S 29/10 53, Dyrehaven 13/9 142, Utterslev 13/9 87, Kongelunden 29/10 429, Ishøj, S 13/9 147 og 16/9 146, Stigsnes 16/9 106 og 15-16/10 3-400, Enø, S 30/10 27 og Dueodde 8/10 35.

Derimod ingen større dage på Møn og i Vestdanmark (dvs over 10 ex)

Musvæge (*Buteo buteo*) :

Forårstrækket gennemgående ret ringe, bortset fra en enkelt weekend, der redede årstotalerne på nogle lokaliteter (jævnfør tabel 2). Dage med over 100 fugle: 6/3 200 Gjorslev, S, 9/3 105 Tisvilde, S, 11/3 125, 12/3 370 og 13/3 516 alle Moesgård, ØJ, Endvidere 12/3 102 Gjerrild, ØJ, og 112 Rørvig, S samt 13/3 235 Nivå, S, 15/3 285 Utterslev, S, 20/3 700 Klinten, M. 26/3 meldte ikke mindre 12 lokaliteter over 100 musvæger. Flest sås ved Nivå, S (1016) og Ishøj, S (1158). At dette træk berørte en stor del af landet fremgår af spredningen på de 12 lokaliteter, fra Møn i SØ (500) til Korshage, S i NW (222). Da der tilfældigvis var kådeobs denne dag (se FO 76:4, 196) kommer vi forhåbentlig til at høre mere om dette træk ved anden lejlighed. 27/3 atter 12 lokaliteter med over 100 fugle, flest 1753 Ishøj og 1276 Utterslev. Derudover 4/4 116 Hellebæk, S, 12/4 107 og 19/4 118 Utterslev, S, samt 6/5 274 Skagen, hvilket iøvrigt er eneste konkrete oplysning herfra.

I Vejle Amt nåede ynglebestanden sit absolutte maximum, og i NJ inddrappteredes 70 par.

Efterårstrækket var betydeligt mere givende end forårstrækket. På følgende antal dage registreredes over 100 ex: med. sep 5, ult. sep 1, pri. okt 6, med. okt 9 og ult okt 4. Disse dage fordeler sig på følgende lokaliteter. (max-tal nævnt):

Dovns,F 12 (16/10 3310), Gedser 6 (17/10 1040), Vordingborg,S 2 (14/10 210), Eng,S 3 (16/10 191), Stigsnæs 10 (3/10 1500), Røsnæs,S 2 (19/9 178), Vaserne,S 2 (2/10 2348), Dyrehaven 2 (13/9 630), Ishøj,S 5 (13/9 1961), Utterslev 4 (2/10 1450) og Kongelunden 6 (2/10 837), samt yderligere 12 lokaliteter i øst-DK med 1 dag, flest 1370 2/10 Bagssvær. At det tilsyneladende ikke kun er småfugle, der foretager omvendt træk belyses af disse trækforsøgende fugle ved Skagen: 1/8 47, 17/8 25 og 21/9 15. Nu venter vi blot spændt på at vor førende orienteringsforsker får konstrueret en trægt, der er stor nok til at rumme en dresseret Musvåge.

I nov sås en del træk ved Falsterbo, men det eneste nævneværdige tal fra DK var 17/11 20 Augustenborg, SJ. Endelig skal det siges af hensyn til sammenligningen med den følgende art, at der på Dueodde,B sås i alt 16 musvåger 11/9-24/10. Til sidst et par rasttal: 30/10 23 Ballum/Højer,SJ og 4/12 45 Inddæmmede Areal, Amager. (I parantes bemærket netop de to lokaliteter som man i øjeblikket har alvorlige planer om at ødelægge !!).

Fjeldvåge (*Butco lagopus*) :

Forår: Gennemgående meget fåtallig. De største (!!?) træktal: 4/5 16 og 5/5 17 Gilleleje samt 5/5 14 Rørvig (største tal fra Skagen ikke oplyst). De sidste 11/5 Gilleleje og 25/5 Skagen. Efterårstrækket betydeligt bedre end forrige år på de fleste lokaliteter. Især imponerende tal fra LF og B. Dage med over 100 fugle: 15/10 192, 16/10 128, 17/10 563 og 19/10 103 Gedser samt 9/10 114, 16/10 620 og 17/10 198 Dueodde,B. De største tal derudover 16/10 38 Rørvig og 29/10 66 Kongelunden. Endvidere skal fremhæves den mere eller mindre manglende forekomst på Dovns,F, hvor max blev 13 15/10 (sm. Musvåge). Augustfugle: 7/8 Brabrand Sø,ØJ (oversomrende?), 27/8 1 Gøltrup, NJ og 29/8 1 Olsker,B.

Største rasttal 45 4/12 Inddæmmede Areal, Amager.

Kongeørn (*Aquila heliaca*) :

Antalsmæssigt ret normalt (tabel 1). Iagtagelsernes fordeling per måned: jan 2, feb 2, mar 5, apr 5, maj 5, jun 1, økt 2 nov 4 og dec 2. Kun to subadulte fugle (jan og mar) og ingen adulte. Som vanligt flest ved Skagen: 23/3-23/6 i alt 3. De to træk ud 7/5. Årets observation på Møn 3/5 1 juv Ø Liselund, er blot den 4. iagtagelse fra denne ø i nyere tid.

Fiskeørn (*Pandion haliaetus*) :

Høje forårs og efterårstallene en anelse under 1976 niveauet. Første set 27/3 Gesten,SJ og Gjorslev,S. Forårsmax 8/4 12 Præstø Fed og 12/4 12 Nivå og 16 Utterslev,S. Et par set på formodet yngleplads. Efterårsmax 10/9 13 Stigsnæs. Endvidere fortjener 5 røst samtidigt Valsøerne Sø,S at nævnes. Mange oktoberfugle, på Sjælland 14 iagtagelser (muligvis gengangere), med 23/10 1 røst Furesøen som den seneste. Desuden 21/10 1 S Hartsø, SJ samt en enkelt udateret iagtagelse fra NJ i hver af mdr. økt og nov. Til sidst skal nævnes en interessant artikel i Utterslev rapporten om Fiskeørnen og mosefolkets døgnrytme. Hvorvidt den påviste overvægt af Fiskeørne om eftermiddagen har noget med dens døgnrytme at gøre er dog tvivlsomt.

Tårfalk (*Falco tinnunculus*):

Fortsat meget sparsomt rapporteret, dog ikke de store mængder ved trækstederne. Max 5/5 26 Gilleleje og 13/9 8 Kongelunden. Desuden et pånt rasttal: 20/8 45 Inddæmmede Areal, Amager. En albino 28/5 Oplev,NJ var formodentlig denne art.

Aftenfalk (Falco vespertinus) :

På en forekomst, dog ikke på 1976-niveauet (H.h.v 66-84 og 13-14 efterårsfugle 1976). Mod sådanne enkelte aprilobs: 20/4 1 han Kongelunden og 30/4 1 han Gjorslev, S. Af enkelte observationer iøvrigt fortjener følgende at nævnes: 14/6 17 Rubjerg Knude, NJ og 25/8-18/9
1 2-års hun rst Hovvig, S.

Køns og aldersfordeling: 14 ad han, 15 ad hun, 1 ad (?) og 6 juv fra foråret 1 ad han, 1 ad hun og 8 juv fra efteråret.

Dværgfalk (Falco columbarius) :

Ganske påne forekomster, dog ikke helt på højde med rekordåret 1976. Trækket falder i perioderne 5/3-19/5 og 3/8-26/11 for Vest-DK og 5/3-15/5 og 30/8-11/11 for Øst-DK. Eneste unormale iagttagelse tidsmæssigt: 3/8 1 S Rubjerg Knude, NJ. De største træktal 4/5 10 og 5/5 22 Gilleleje samt 11/9 12 Kongelunden og 15/10 9 Dovns.

Lærkefalk (Falco subbuteo) :

Bortset fra nogle enkelte kanondage ved Gilleleje gennemgående under middelet. Kunne tyde på et meget hurtigt gennemtræk i foråret. Første: pri apr død juv Hostrup Skov, SJ, 23/4 NJ og 30/4 Gilleleje. Max 4/5 37 (en under DK-rekorden) og 5/5 26 Gilleleje.

Oktober 1 NJ, 21/10 Esbjerg Havn og 30/10 1 Gelså, SJ.

Vandrefalk (Falco peregrinus) :

Som det fremgår af tabel 1 er arten betydeligt mere talrig i Vest- end i Østdanmark. Kan evt. forklares ved, at den norske bestand trives bedre end den svenske. Iagttagelserne fordeling per måned kan give foranledning til nogen undren: jan 2, feb 1, mar 2, apr 4, maj 3, aug 2, sep 1, okt 5, nov 4 og dec 1 (Eks-cl. 8 forårs og 18 efterårs iagttagelser fra NJ). Her er endvidere set 4 ex af en sydig race, der undslap fra en voliere ved Børglum Kloster Skoven under en storm 12/11. To dage senere slog en Duehøg han en af disse. Falken undslap dog efter en kort kamp.

HØNS, VANDHØNS M.V.Urfugl (Lyrurus tetrix) :

Eneste oplysning: Nedgang spores på Randbøl Hede, ØJ, hvor der nu kun er 5-6 kokke tilbage.

Agerhøne (Perdix perdix) :

NJ rapporterer 2838 iagttagne individer, og fordeler disse tidmæssigt i histogram med antallet af fugle pr. observation. Resultat: I yngletiden, apr-jul, ligger antallet på 2 (parvis), hvorefter antallet stiger til 10-16 aug-sep, for endelig at falde i løbet af efteråret til 6-8.

Enkelte oplysninger om antallet af fugle på Aflandshage, S og omkring Kongelunden, S.: 30-40 fugle ses regelmæssigt i sommerhalvåret, reduceres i efterårets løb til ca. 10.

Vagtel (Coturnix coturnix) :

Meget få i 1977. 1 meget tidlig iagttagelse fra 24/4 Abenrå, SJ, burde kræve lidt næitere omtale. Hidtidige tidligste forekomster ligger omkring 7-10/5 og hovedtrækket ult.maj/pri.jun.

Kun 3 yderligere forårsobservationer: 10/6 1 hørt Sørig, NJ, 20/7 1 fundet død Dragstrup, NJ og 30/6 1 Kysing Fj, ØJ.

1 Efterårsobservation: 25/8 1 hørt Gulstav, F.

Fasan (Phasianus colchicus) :

NJ forsøger at samle materiale til bedømmelse af artens spredning i takt med opdræt og udsætning. I øvrigt ingen oplysninger.

Værirkse (Pallidus aquitanicus) :

Ingen konkrete oplysninger om svingninger i ynglebestandene. Filloyklaadende rot i rapporteret/hørt i ynglesæsonen. Mange overvinrende, således:

Januar : NJ:3-4, SJ:1, S:2-3.

December: NJ:2, VJ:3, VJ:1, S:2.

Idet der dog er taget højde for et par gengangere.

Flattet Pørvagtel (Porzana porzana) :

Fra forårssæsonen få forekomster: 14-18/5 Karup Å, Skive, NJ, 15/5 Porsnæse, S, 21/5 Tømmerby Fjord, NJ, 23/5 Busmarkær Mose, M, 20/5 Klittrup Sv., NJ, 31/5 + 6-7/6 Ølene, B, 11/6 9 Vidåen, SJ og 12/6 Selbjerg Vejle, NJ.

2. par angivet som ynglende i Utterslev Mose, S, men i øvrigt uden nærmere angivelse af ynglebeviset.

Desuden 15/11 1 død Tipperne.

Lille Pørvagtel (Porzana parva) :

17/9 1 Kongelundsstranden, S. Ingen nærmere oplysninger foreligger om forekomsten. Endnu ej heller kommentarer fra SU.

Engsnarre (Crex crex) :

Forår: Ialt 10 eksemplarer noteret mellem 6/5 og 15/7, hvilket er lidt under normalen. Antallet fordeler sig således:

NJ:2, ØJ:1, SJ:4, F:1, S:1 og M:1.

En efterårsdagtagelse 20/10 Krægpot, Vigsø, NJ er første efterårsforekomst i NJ siden 1931 (Møller, A.P. 1978).

Gronhøne Pørhøne (Gallinula chloropus) :

Ingen oplysninger om yngleforhold. Mange vinteriagttagelser fra F og Jylland, især NJ. Sjældnere overvinrende i Øst-Danmark, hvorfra 3 er meldt fra Kongelunden, S 28/1, 9/12 og 31/12, samt 12/2 1 Klintholm, M.

Blishøne (Fulica atra) :

1. halvår: Enkelte større flokke over 1.000 noteret NJ, SJ, F og S. Flest lige i årets bogyndelse udgørende resterne af efterårets flokke i 1976.

2. halvår: Mange store flokke, bl.a:

Sept.-okt op til 7-8.000 Enø, S, sep-dec 5.000-9.500 Tipperne, 15/10 optalt Ringkøbing Fjord langs Holmslands Klit og Nymindgård, VJ ialt 23.600, 21/10 4.000 Nørreholm, Årø, F, 27/10 4.000 Valbyparken, S og 19/11 11.000 Nibe Bredning, NJ samt 28/12 3.200 Gavnø, S.

Trane (Grus grus) :

Førststrækket lidt under normalen, hvilket især smitter af på Vestjylland, hvor der dog er set en større flok:

26/3 25 Bjergby, Hjørring, NJ. Maximum i øvrigt blot: 4/5 186 Gilleleje, S.

Antalene fordelt i månedstredjedele:

	mar			apr			maj			jul			aug			sep			okt			Total		
	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3

Østdk	28	8	42	16	7	302	42	41	4	4	24	66	32	181	9	39	3	1	849					
Vestdk		40			2		1	1										5				49		

VADEFUGLE

Strandskade (*Haematopus ostralegus*) :

Vinter: 7/1 13856 ved flytælling i Vadehavet. Yderst sparsom uden for Vadehavet, flest 3/1 20 Agger Tange. Fra øerne kun 3 jan.-iagttagelser: 8/1 2 Hårølle Havn,M, 2-9/1 5 Fyns-hoved og 25/1 1 Dragør Sydstrand.

Forår: En flytælling i Vadehavet gav 23/3 25.195 ex. 1/5 endnu så mange som 12.877 ex ved landtælling i Vadehavet.

Sommer: 245 par Læsø er mange, men der er ingen oplysninger om bestanden de tidligere år.

Efterår: Vadehavet: 13/8 10.965 og 18/9 8.564 var noget skuf-

fende sammenlignet med de flotte forårstal.

Seneste observation fra øerne: 23-29/11 1 Jægerspris,S.

Stylteløber (*Himantopus himantopus*) :

3/8 1 Ølsemagle, 20/8 1 Dybsø,S. Det er uvist om beskrivelser er sendt til SU.

Klyde (*Recurvirostra avosetta*) :

En vinteriagttagelse 8/1 Agger,NJ, var usædvanlig. Første ex sås 6/3 3 Enø og 1 Tipperne. Kulmination i pri.-ult.apr., største tal 9/4 500 Rømødæmningen og 17/4 273 Tipperne. Fra efteråret blev den største koncentration set i Vadehavet 13/8: 12.424 ex. Endelig en lidt underlig observation: 30/9 450 Agger Tange (returtræk fra fældningskvartererne ?), Sidste fugl fra øerne 8-17/10 1 Bøtø. Flere nov. obs fra VJ og SJ.

Lille Præstekrave (*Charadrius dubius*) :

Ved Ishøj Strand,S, blev der registreret 30 fugle 5/8-24/9 (max 5 14/8), men det reelle antal forskellige individer var formentlig højst 11.

Stor Præstekrave (*Charadrius hiaticula*) :

Øvervintring: 27/1 2 Fynshoved, derudover enkelte udatede jan.iagttagelser fra Blåvand. Første forårsgåttagelse: 13/2 Kongelunden. Årets største forekomst 14/8 250 Ishøj Strand. Sidste 29/10 3 Enø,S.

Hvidbrystet Præstekrave (*Charadrius alexandrinus*) :

Første fugl 3/4 Ishøj Strand,S, var tidlig, ellers normal ankomst.

Ynglestatus vel status quo. Ingen yngel på Køge Nordstrand eller Ølsemagle, hvor højeste rst. tal blev 13 i med-ult aug. Ved Rømø sås 12 26/7. Ingen tal fra andre lokaliteter ved Vestkysten.

Pomeransfugl (*Charadrius morinellus*) :

Mægert år, kun iagttaget i NJ. 18/5 5 og 20/5 7 alle Røhr. Til gengæld en efterårsobs 18/9 1 Bulbjerg,NJ.

Hjejle (*Pluvialis apricaria*) :

Forårstrækket forløb tidsmæssigt normalt med påne tal mange steder. Flest sås i SJ: 7/4 4500 Kogene.

Efterårstrækket derimod beskedent. Største tal 11/10 8700 Try Mose,NJ.

Strandhjejle (*Pluvialis squatarola*) :

Enkelte udatede jan-feb fund fra NJ. Forårstrækket forløb

ellers normalt i tid og antal. Største forekomst på øerne 20/5 25 Enø,S, og fra Vadehavet 8/5 180 Emmerlev Klev. Efterårstrækket lå noget i underkanten de fleste steder, dog ikke i NJ, her sås f.eks. 24/9 300 Lønnerup Fjord. Landtællinger i Vadehavet frembragte 13/8 1347 ex og 18/9 769 ex. Fra Tisvildeleje,S, kom den største overraskelse: 24/7 206 trk. Eneste dec obs 18/12 1 Præstø Fed,S.

Vibe (*Vanellus vanellus*) :
 2 jan-iagtt.: 7/1 150 Åkirkeby,B og 30/1 2 Frederikssund,S.
 Regelmæssig fra ult.feb med største forekomst 13/3 10.000
 Sjælland Gl.Sø,NJ.
 Returtræk begyndt prim.jun. De fleste forsvandt med frosten
 ult.nov, og kun qanske få dec obs spredt over hele landet.

Islandsk Ryle (*Calidris canutus*) :
 Dårligt år. Blåvand var bedste forårstræksted med jan 2,
 feb 46, mar 24 og maj 154. Flest 20/5 81 S.
 Østdanmark blev som sædvanligt kun berørt ganske perifert,
 flest 27/5 15 Ølsemagle,S.
 Efterårstrækket magert bortset fra Tisvildeleje: 22/7 182 og
 24/7 208. Største rasttal i Vadehavet: 18/9 551 (landtælling).
 Derudover 2/10 180 Juvre og 21/10 260 Havneby,S.

Sandløber (*Calidris alba*) :
 En meget stor jan.obs fra Blåvand: 31/1 1384 N om aftenen.
 Ret få i foråret, flest pri apr og ult.maj. På S 4 ex 15/5-
 27/5, desuden en outsider 27/6 Kongelunden.
 Efterårstræk registreret fra 15/7. De gamle kulminerede i ult.
 jul, de unge sås fra med-ult.august, flest pri.oktober. De
 fleste steder sås tal over normalen, men desværre ingen tal fra
 Blåvand. Største koncentration blev 28/7 79 rst Sønder Nyland,NJ,
 og 3/10 70 trk Rørvig i en flok. Desuden mange dec-fugle fra NJ,
 f.eks. 26/12 36 Uggerby og 30/12 20 Hirsholmene.

Dværgryle (*Calidris minuta*) :
 Beskedent forår 6/5-21/6 (flest med-ult.maj) og ringe efterår
 5/7-20/10 (flest med.aug og pri.sep). Største forårskoncen-
 tration 14/5 5 Alrø,ØJ, største efterårsditto ult.aug
 35 Ishøj Strand,S.

Temmincksryle (*Calidris temminckii*) :
 Forårstrækket lå mellem 5/5 og 24/5 med to store koncentrationer:
 15/5 30 Kysing Fjord,S, 17/5 45 Tissø. Ellers et dårligt
 forår.
 Nedstrækket 4/7-18/9 var ligeledes ringe, dog normalt i Kbh-
 området. Største tal ult.jul 6 Kongelunden.
 En meget sen iagttagelse: 20/10 3 Rømødæmningen.

Krumnæbbet Ryle (*Calidris ferruginea*) :
 Kun 5 forårsdagtt. i perioden 18-30/5, fordelt med 2 S, 2 M
 og 1 NJ, derudover 20/6 2 Agger,NJ og 25/6 1 Kongelunden,S
 (sandsynligvis tidligt nedstræk af ikke ynglende fugle).
 Efterårstrækket strakte sig 5/7-21/9 og talte mange adulte
 fugle og et noget mindre antal juvenile. Kulminationen for
 de gammels og unges vedkommende var henholdsvis ult.jul og
 ult.aug. Påne trktal fra Tisvildeleje,S, f.eks. 23/7 85 og
 24/7 101. Største rasttal blev 25/7 41 Ølsemagle Revle,S og
 20/8 80 Agger. 17/9 endnu 10 Alrø,ØJ og 18/9 14 Salthammer,B.

Sortgrå Ryle (*Calidris maritima*) :
 Fra NJ årets største koncentration: 7/4 24 Agger. Normal fore-
 komst på øerne: 22/4 10 Christiansø og op til 13 ex pri.maj
 Saltholm. Sidste forårsex 22/5 2 Saltholm.

Fra NJ meldes om efterårstræk fra 1/9 med i alt 46 fugle (normalt) men besynderligt nok næsten uden oktoberfund. En større vinterforekomst 30/12 7 Hirsholmene. Blåvand 33 fugle mere normalt fordelt: 2 sep, 14 okt og 17 nov.

Almindelig Ryle (Calidris alpina) :

Mange overvintrende bl.a. 11/2 1.000 Esbjerg Havn og 20/2 2.500 Nr.Nærå Strand,F.

Forårstrækket prægedes af to kulminationer: Sydlig race med. mar-pri.apr og nordlig race ult.apr-pri.maj (den talrigeste). Normal forekomst af begge racer, med de største tal for den sydlige vedkommende: 15/3 2023 Tipperne, 26/3 5.000 Alrø, ØJ, 8/4 2.500 Langholm,F og 8/4 10-12.000 Emmerlev Klev,S. For den nordlige vedkommende: 24/4 4-5.000 Flasken,S, 1/5 114.735 Vadehavet!, 13/5 5100 Tipperne og 19/5 2.000 Saltholm og 22/5 20.000 Agger,NJ.

Stort træk af adulte i med.-ult.jul, således i alt 7065 trk i Kongelunden i denne periode. Ungfuglene dominerede efter med.-ult.aug. Normale tal fra Vadehavet: 13/8 107.708 og 18/9 139.116. Bemærkelsesværdigt var 15/10 3.000 Tofte Sø (inlandsobs).

Flere dec.obs. f.eks. 18/12 218 Alrø,ØJ og 30/12 200 Enø.

Kærløber (Limicola falcinellus) :

Eneste forårsfund 25/3 1 Ølsemagle,S.

Det få på efterårstræk, i alt 16-17 ex, heraf 9-10 fra S i perioden 13-27/8. 27/8 1 M. Derudover 19/7 1 Hjortholm Enge, SJ og 22/10 1 Tipperne (meget sen). Endelig 4 uspecificerede i juli fra vadefuglerapporten.

Præriegøber (Tryngites subruficollis) :

5/9 1 Ålandshage (+ beskrivelse til SU), med okt 1 Vest. Stadil (beskrivelse er tilsendt SU). Formentlig samme ex blev set 11/11 Tipperne. Iagttagelserne falder sammen med en meget stor influx i England med i alt 64 godkendte ex.

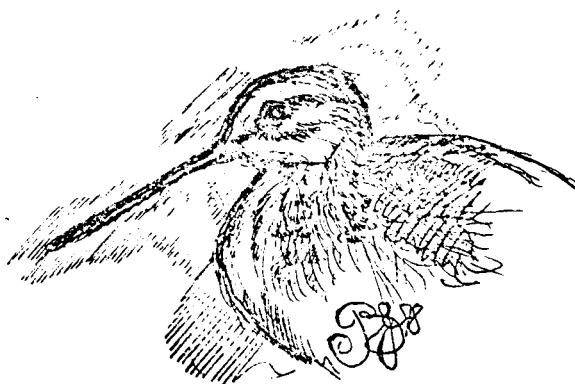
Brushane (Philomachus pugnax) :

Første fugle 11/3 11 Vidåen. Ved den store rasteplads ved Vidåen blev der registreret lidt færre end i 76. Største tal 25/4 1050 ex.

Største efterårskoncentration 21/8 300 Tissø,S. Sidste fugl 26/11 Tipperne.

Enkeltblækkasin (Lymnocryptes minimus) :

1 Jan og 1 Feb iagtt. begge fra ØJ. Under forårstrækket blev arten registreret med 13 ex (12/3-27/4), heraf de 10 fra Kbh.området. Desuden en outsider 16/5 Gardersøen,F. Efterårstrækket blev det største i mange år, specielt på S og i ØJ. NJ havde lave tal, og i resten af landet er arten praktisk talt ikke fundet, sikkert p.g.a. manglende lokaliteteskendskab til arten. Første fugl 22/8 Dragør Sydstrand var tidlig, største forekomster 15/10 14 Kysing Fjord og 23/10 26 Kongelundssstranden,S. Enkelte dec.obs.

Dobbeltbekkasin (Gallinago gallinago) :

I jan-feb 26 ex fra NJ og kun 7 fra resten af landet. Fra forårstrækket en imponerende iagttagelse: 31/5 150 trk i en flok på aftentræk, Fredsmosen, F.

Efterårstrækket falder i to kulminationer, henholdsvis i med-ult.aug, som specielt berørte NJ og Kbhns. området, og en med-ult.økt med store tal fra ØJ og SJ: 19/8 200 Ågger, NJ og ult aug. 105 Aflandshage/Kongelunden, 15/10 185 Kysing

Fjord og 21/10 200 Hejlsminde Nor, SJ.

Mange dec. obs flest 4/12 30 Kalvø, SJ og 17/12 20 Kysing Fjord, ialt et godt stykke over 200 ex.

Tredækker (Gallinago media) :

3 forårsdragt. alle fra S i perioden 23/4-19/5.

Efterårstrækket berørte ligeledes overvejende S med 4-6 ex 22/8-4/9. Derudover 1 ex fra ØJ (10/8) og kun to fugle fra NJ (24/9, 8/10).

Skovsneppe (Scolopax rusticula) :

En meget svær art at få overblik over, medmindre man læser jagtstatistikerne. Ifølge lokalraporterne var 1977 et dårligt år, specielt efteråret. Hvad angår foråret klarede S sig bedst med ca 50 ex, største 6/4 9 Ledreborg og fra efteråret 10/11 30 Tønder (jagt).

Stor Kobbersnepper (Limosa limosa) :

Gennemstrækket blev registreret 9/4-15/5 over hele landet, flest i Kbh.området med i alt 30 ex. På ynglelokaliteterne ankom fuglene i mar, f.eks Tipperne 8/3, Vejlerne 10/3 og Ulfshale først 30/3.

Største koncentration blev 23/6 160 Tipperne. 2 nye ynglepladser på Fyn.

Efterårstrækket berørte specielt SV-jylland, således f.eks. 14/8 50 Rømødæmningen. Sidste 29/9 2 Tipperne.

Lille Kobbersnepper (Limosa lapponica) :

8/1 1 Aggertange, derudover to i jan ved Blåvand.

De første fugle ankom pri.mar: 3/3 3 Tipperne og 6/3 25 Enø. Max-tal fra de enkelte landsdele giver et broget billede, men kulminationen på landsbasis faldt pri.maj: 3/4 1225 Alrø, 3J, 1/5 10.720 Vadehavet (landtelling), 2/5 3518 Tipperne, 8/5 4170 Vadehavet (heraf de 3000 Rømødæmningen) og 13-1400 Enø,S, 15/5 1600 Hofmansgave,F og 22/5 1200 Agger Tange. Oversomring fandt sted i NJ: 19/6 110 Alsdyb Holme og på S 23 ex Enø (udaterede).

Nedstrækket startede så småt pri.jul og kulminerede for de gamle fugles vedkommende i ult.jul: 21/7 475 trk, 22/7 460 trk begge Tisvildeleje,S og 26/7 1320 Rømødæmningen. Ungfuglestrækket bødskendet: 13/9 200 Agger og endnu 11/10 400 Jord-sand,SJ. Sidste 22/10 2 Rømødæmningen.

Småspove (Numenius phaeopus) :

Et hurtigt gennemtræk er typisk forarten, og 1977 blev ingen undtagelse. Forårskulminationen faldt pri maj, største tal 8/5 150 Rømødæmningen og fra øerne 1/5 55 trk Aflandshage. Efterårsditto lå ult.jul, f.eks. 24/7 107 trk Tisvildeleje,S og 26/7 71 rst Tipperne. Første 2/4 12 Rubjerg,NJ, sidste 28/10 2 Randers Fjord og 1 Monnet,F, alle noget ekstreme.

Storspove (Numenius arquata) :

2/1 220 Juvre,SJ, ellers næsten ingen fugle fra jan.

Fra foråret et meget stort træktal 16/4 2420 Hyllekrog,LF.

Største rasttal: 5625 ved flytælling i Vadehavet, derudover 27/3 240 Ulfshale,M og 30/4 200 Ølvedybøt.

Efterårstrækket startede med.juni, og de største koncentrationer blev 12/7 1300 Rømødæmningen og 18/9 4530 Vadehavet (landtælling). Herudover ingen tal over 500.

Sortklire (Tringa erythropus) :

Første 774 i Vidåen var tidlig. Ellers normal ankomst med de næste i månedsskiftet april-maj. Flest ved Tipperne 12/5 37 ex.

Efterårstrækket indledtes med.jun med påne tal for de adulter vedkommende: 17/6 54 Tipperne og 28/6 51 Ølsemagle.

Derudover ringe forekomst. Sidste 5/11 1 Enø,S.

Pølben (Tringa totanus) :

Mange overvintrende, men koncentreret til to steder: jan-feb 130-155 Kongelunden. 22/1 249 og 11/2 700 Esbjerg Havn (sidservante nok delvis begyndende forårstræk). Også mange dec-oos ifølge vadefuglerapporten i alt 613 uden for Vadehavet.

Damklire (Tringa stagnatilis) :

Ifølge vadefuglerapporten 1 ex i juli - ingen lokalitetsangivelse.

Hvidsklire (Tringa nebularia) :

Første 22/4 2 Tipperne. Største tal 29/4 min. 110 Randers Fjord og 3/5 65 Tipperne.

Efteråret domineredes af tal fra Rømødæmningen: 26/7 240 ej. 14/8 600, klart over normalen. Derudover 26/7 190 Tipperne. Kun beskedne tal fra S, flest 4/8 44 Ishøj Strand. Sidste 11/11 1 Aflandshage, S.

Svaleklire (Tringa ochropus) :

Fleste overvintrende (jan-feb): 5-6 ved Nr.Nebel og Vejle A, 2 i SJ, 1-2 i ØJ og 3 på Fyn. Dertil kommer en meget tidlig 8/3 1 Arhus. Største træktal 24/4 13 Gilbjerghoved, Største koncentration i øvrigt 22/8 20 Tærø, M.

Tinkmed (Tringa glareola) :

Kun få forårsdagtt., og ingen større koncentrationer.

Efterårstrækket blev til gengæld over middel. To-toppet kulmination med peaks i pri.jul og med.aug. Således havde f.eks. Kongelunden pri.Jul max 120 rst og med aug 100 rst. Nexø Sydstrand, B havde i hele august 755 ex (kan ikke underspecifceres).

Første 22/4 4 Dammegårdsmosen, B, sidste 21/9 2 Tipperne.

Mudderklire (Tringa hypoleucos) :

Første 16/4 1 Gilleleje. Ynglede i NJ (2 pull mørket), desuden flere junifund fra S.

Efterårstrækket normalt med de største tal: 15/8 80 Valby-parken, S og 27/8 70 Nexø Sydstrand, B

De sædvanlige sene obs: 29/10 1 Mariager Fjord og 4/12 1 Lundbæk, NJ.

Stenvender (Arenaria interpres) :

14/1 25 Hirsholmene er bemærkelsesværdigt. Forårstrækket faldt 4/4-10/6 med kulm. pri.maj. Største koncentrationer blev 5/5 30 Fanø Nordspids, SJ og 6/5 20 Enø, S. Enkelte efternplere eller snarere ikke ynglende individer sås med-ult. jun.

Efterårstrækket beskedent over hele landet undtagen på Lol-land og i Kbvhvs.omr., der havde påne tal, f.eks. Kongelunden med i alt 155 trk. Største trækdagsciffer 24/7 52 Gedser, LF og 5/8 90 Blåvand.

Winter 26/12 1 Aflandshage, S og 30/12 2 Hirsholmene.

Cdinshane (Phalaropus lobatus) :

Fra foråret min.6 fugle: 23/5 5 Saltholm og 31/5 1 Salt-hamme, B.

God forekomst i efteråret med min. 56 ex, heraf 33 ex S og 11 fra NJ. Langt de fleste passerede i perioden 14-30/8.

Første tal: 20/8 9 Agger, 21/8 6 Præstø Fed, S og 23/8 8 Øisemagle, S. Første fra efteråret 11-13/7 1 Tissø, sidste 21/9 i øvrigt eneste sep.obs!.

Thorshane (Phalaropus fulicarius)

4 lagttagelser fra Vestkysten i perioden 5-17/11. Desuden 1 ex 18/11 Alebæk Strand (M). 5. forekomst fra Møn. Formentlig drejer det sig om russiske fugle, der passerer ned gennem den Botniske Bugt, som det kendes hos f.ex. Hvidnæbbet Lom, Kongeederfugl, Stellersand m.fl.

KJOVER

Kjove sp. (Stercorarius non.det.) :

Talt 33, med månedsfordeling: feb 1, jul 6, aug 6, sep 6, okt 7 og nov 5. Specerne kulminerer med andre ord i samme måneder som de to store arter.

Mellemkjove (Stercorarius pomarinus) :

I alt 39-40 fugle, heraf tegner sic Blåvand for de 24-25 og Skagen de 4. Øvrige er fra NJ (5) og S (6). Tægtsagelserne ligger mellem 22/7 og 13/11. Månedsfordeling: jul 3, aug 4, sep 16, okt 12 og nov 4-5 (heraf de tre fra 13/11 hhv Skagen, Blåvand og Kongelunden, S).

Største tal 16/10 Ølsemagle, S.

Almindelig Kjove (Stercorarius parasiticus) :

Ganske godt år. Dominerende lokaliteter som ventet Blåvand med 615 og Skagen med 168. Derudover 262 ex, hvoraf NJ tegner sig for 178.

Månedsfordeling for samtlige 1045 ex: apr 5, maj 11, jun 1, jul 180, aug 391, sep 412, okt 36 og nov 9.

De største tal: 27/8 22 W Rosshage, NJ, 31/8 23 Rst og 48 S Blåvand, 7/9 23 W Skagen, 12/9 34 S og 29/9 63 S Blåvand.

Største fra øst-DK 15/9 5 W Korshage, S.

Lille Kjove (Stercorarius longicaudus) :

Kun to obs: I aug Blåvand og i okt Aflandshage, S.

Storkjove (Stercorarius skua) :

Talt 131 fugle. Blåvand (59) og Skagen (57) eneste sikre lokaliteter. Af de øvrige er de 10 fra NJ, derudover:

12/9 1 W Korshage, 28/9 1 SW Aflandshage, S, 2/10 1 NW Korshage, S

13/11 1 Gilleleje og 21/11 1 død Højer Siuse (skudt!), SJ.

Månedsfordeling: jul 12, aug 23, sep 51, okt 29, nov 16.

Største tal 7/9 11 W Skagen og 1/10 8 S Blåvand.

MÄGER OG TERNER

Hvad er mäger? Det er jo bare mäger. Gider man egentlig at kigge på mäger? Ja, selvfølgelig, de sjeldne. Dem vi ser til daglig er jo bare mäger. De er der bare. Hvorfor er der kun set 3 ex af Sorthovedet Mäge i Danmark i 1977?

Svar: Når man ikke kigger på storm- og hættemäger findes man selvfølgelig hellere ikke de andre.

Kig en gang på nedenstående. Det er hvad man kan få ud af at gennemgå lokalatpræter for mäger!!

Sorthovedet Mäge (Larus melanoccephalus) :

3 ex set og alle fra Kongelunden, S: 7/5 2 ad og 17/5 1 ad. Derudover 1 par i maj på ikke nærmere angivet lokalitet.

Dværgmäge (Larus minutus) :

Foråret ser ret normalt ud, og i Vejlerne var da også 20 ex oppe at se til områderne. I Kongelunden, S, holdt en ad til 20/2-7/3. Den var oliestadet.

I efteråret optrådte arten meget talrigt, især i de østdanske farvande, som Øresund og Østersøen. Gedser, LF, står for nogle meget store træktal i oktober måned: 15/10 282 ad + 89 juv, 16/10 58 ad + 29 juv, 19/19 31 ad + 4 juv og 6/11 62 ad + 8 juv. 371 dværgmäger på en enkelt dag må vist være lidt af en danmarkrekord. Disse høje tal sætter da også sit præ på månedsfordelingen: (se næste side)

Jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
1	2	3	10	66	27	26	82	156	1039	501	10

Ellers har året været præget af almindeligt gennemtræk og rasttal for denne art.

7

Sabinægge (*Larus sabini*) :

4 fugle Skagen mellem 9/9 og 5/10 og i alt 8 fugle Blåvand 7/9-1/10.

Ketterægge (*Larus ridibundus*) :

I lokalrapporterne er kun nævnt nogle rasttal, og her skal angives de største: 30/1 3.000 Nexø Sydstrand,B, 15/8 4.849 Tipperne, 16/8 10.000 Sandmilen,NJ og 4/11 2.500 Hasle Sydstrand,B.

Stormægge (*Larus canus*) :

Er Kun nævnt i 5 rapporter!

21/9 7.000 på afbrændte marker Brønderslev-Hjørring,NJ.

10/10 10.000 til overnatning Rubjerg Knude,NJ.

Sildemægge (*Larus fuscus*) :

Her skal nævnes nogle ret ekstreme datoer for denne art.:
15/2 1 ad Kongelunden,S, 20/2 1 Tipperne, 23/11 min 5 ad og nogle juv Hundested,S, 26/12 1 Enø,S og 22/12 1 Mors,NJ.
Ellers er året vist forløbet ganske normalt, og den er stadig ynglefugl på Chr.Ø.

Solvægge (*Larus argentatus*) :

Der er meldt om 10.000 til overnatning Rubjerg Knude,NJ.

Gri/Hvidvinget Mæge (*Larus hyperboreus/glaucoides*) :
26-28/1 1 Århus Havn samt 22 og 25/7 1 4-5 årig Ølsemagle Revle,S.

Hvidvinget Mæge (*Larus glaucoides*) :

4 tagtageiser fra NJ: 23/4 1 Skagen, 7/11 1 1.å Skagen, 13/11 1 1.å Hanstholm og 13/11 1 ad Ørhage.

Græmægge (*Larus hyperboreus*) :

Nordjylland melder 14 obs fra foråret og 15 fra efteråret.
Blåvand 5-6 forår og 14-15 efterår.
Hedudover er kun: 10/3 1 Tisvildeleje,S, 7/5 1 2-års S Fornæs, ØJ,
15/10 1 Aflandskage,S, 16/11 1 Gilleleje,S Og 13/12 1 ad.
Tipperne.

Skærtæg (*Larus marinus*) :

Det må formodes at have været et ganske almindeligt år. De fleste rapporter nævner slet ikke arten!

Ride (*Rissa tridactyla*) :

Vores 3 kolorier har igen i år været besat med Skarreklit 132 par, Hanstholm 30 par, men der foreligger desværre ikke antal fra Ndr.Pønner.

Der foreligger 2 vinteragttagelser fra de indre farvande.
Den ene helt øvre ved Bornholm 3/1 1 juv Hasle Havn og den anden 24/12 1 Amager Strand,S.

Efterårstrækket forløb planmæssigt i oktober og november. De største tal fra Sjælland er 13/11 545 Gilleleje og 19/11 547 Rørvig. Helt nede ved Gedser,LF, har der også været træk i år: 15/10 43 og 16/10 15.

Største dag: 1/10 Grenen 15.000.

Sandierne (*Gelochelidon nilotica*) :
 Tipperne: 10/6 2 ad, 11/6 1 ad, 9/7 5 1.år.
 Nordjylland: 28/4-27/7 op til 7 ex.
 Blåvand: 27/5 1.

Rovterne (*Sterna caspia*) :
 Normalt gennemtræk på de sædvanlige lokaliteter til de normale tidspunkter. Som sædvanlig overvegt i Øst-DK.
 Højeste antal: 15/5 5 Skagen, 5/7 3 Tissø, S, 20/7 5 Utterslev Mose, S. Fra 26/7-29/8 trak i alt 26 ved Dueodde, B, med max 29/8 6.

Splitterne (*Sterna sandvicensis*) :
 Meget få oplysninger foreligger.
 Første obs 12/3 Kongelunden, S og sidste 25/10 Jerup Strand, NJ. Maxtal 24/4 605 Skagen og 28/7 800 Agger Tange.

Fjordterne (*Sterna hirundo*) :
 Først noteret 16/4 Elling A, NJ. Ikke de store tal er rapportet, således 24/7 100 Tisvildeleje, S og 150 Tipperne 5/9.
 Lidt økt. obs skal ikke forbigås: 5/10 53 Skagen og sidste datoer 24/10 3 Skagen og 21/10 2 juv Køge Havn, S.

Havterne (*Sterna paradisae*) :
 Første obs 3/4 2 Aflandshage, S og 5/4 1 Ulvedybet.
 Der foreligger nogle få maxtal 24/4 350 Skagen, 24/7 312 Aflandshage, S og 27/7 955 Tranum Strand, NJ.
 Sidste obs 26/10 2 juv Refshaleøen, S og 13/11 1 juv Skagen.

Dværgterne (*Sterna albifrons*) :
 Bortset fra Køgebukta-området normal optræden i landet.
 Første 19/4 Aflandshage, S og her op til 30-35rst i juni måned. I juli 20-36 på samme lokalitet. Ølscmagle Revie 13/7 28.
 Sidste obs 13/10 1 Aflandshage.

Sortterne (*Chlidonias niger*) :
 Kongelunden, S, nævner større antal end normalt og ved Ølse-magle Revie, S, rastede 54 31/8. Blåvand havde i alt 192 trk i efteråret.
 To iagttagelser, der ligger ud over det normale: 21-22/10 1 ad i ren sommerdragt Højen, Grenen samt i Sortterne sp. (p.g.a. afvigende dragt) holdt til ved Jegindø, NJ, 1/12. Fuglen havde været på lokaliteten i ca. 14 dage og blev fodret af de lokale fiskere med småfisk.

Hvidskægget Terne (*Chlidonias hybrida*) :
 31/5 1 ad Hasle Sydstrand, B. Ny art for landet - godkendt af SU.

ALKEFUGLE

Det er meget sparsomme oplysninger der indkommer om denne artsgruppe.

Alkefugl sp (*Alcidae non.det.*) :
 Store tal fra NJ:
 Rubjerg Knude: 29/10 1010
 Skagen: 10/11 1900 W og 107 E, 16/11 3125.
 Fra Kattegat foreligger 13/11 265 Gilleleje, S og 15/11 246 Korshage, S.

Lomvie (Uria aalige) :

Talrigeste alkefugl i de danske farvande. Bortset fra spredte iagttagelser i de indre farvande, foreligger de fleste fra NJ. 29/10 645 trk Skagen. 1.000-1.500 ynglepar Chr.Ø.

Alik (Alca torda) :

Ikke særlig talrig, men set næsten over hele landet med flest i Kattegat, Skagerak og omkring Bornholm.
Ca 200 ynglepar på Chr.Ø.

Tejst (Cephus grylle) :

Ikke meget at sige om denne art. Har optrådt fuldstændig normalt med flest iagttagelser fra Kattegat. Max 140 Hirschmønene 16/5.

Søkonge (Plotus alle) :

~~27/3~~ 1 oliestød Uggerby, 6/4 1 Rubjerg Knude, 2/10 2-3 Ørhage og 15/11 3 Roshage er alle fra NJ. Derudover 11/10 3 S Blåvand.

Lunde (Fratercula arctica) :

Fra foråret er 4 oliestud hvoraf 3 i NJ og 1 SJ.
21 obs fra efteråret, hvoraf de 14 i NJ. Blåvand: 12/9 1,
12/10 1 og 20/10 1. Desuden 4 fra Gilleleje 12/11 3 og 13/11 1.

DUER

Huldue (Columba oenas) :

Enkelte vinteriagttagelser fra Kongelunden, Glumsø, S og Jydelejet, M. Forårstræk fra 19/2 11 Korshage, S. Dage med over 20: 25/2 36 Kongelunden (ialt 211 25/2-28/4), 6/3 110 Saltholm og 34 Nivå, S, 11/3 66 Uggerby Strand, NJ, 15/3 72 Busemarke, M. Efterårstal på over 40: 13/9 39 Ishøj Strand, S, 25/9 274 Kongelunden (ialt 1046 her med sep-ult.dec.), 16/10 67 Ledreborg, SJ, 15/10 80 og 17/10 22 + 35 tf. begge Gedser, LF. I yngletiden set på 10 lokaliteter.

Ringdue (Columba palumbus) :

Fra NJ ialt 12.203 fugle, heraf 7764 fra Skagen, max 9/4 1864 Skagen. Træktal iøvrigt på over 3.000:
Rørvig: 26/3 3.200, 27/3 4.240
Gilleleje: 8/3 3.200, 3/4 4.200.
Nivå, S: 26/3 3.600, 27/3 5.100 og 2/4 3.100
Ishøj, S: 26/3 6.000, 27/3 4.300.
Fra efteråret bemærkes især 2/10: 3.900 Kongelunden, S, 29.000 Ishøj, S, 21.560 Utterslev, S, 17.000 Søndersø, S, 4870 Ballerup, S, 4560 Vaserne, S, 5000 Espergærde, S, 11.600 Ermelunden, S, Derudover følgende tal på over 4.000: 3/10 8.035 Utterslev, S, 6/10 20.800 Kongelunden, S, 11/10 4.500 Allerød, S, 12/10 4050 Kongelunden og 16.000 Dovns Klint, F og 15/10 7.330 Rørvig.

Tyrkerdue (Streptopelia decaocto) :

Følgende optællinger af rastende fugle foreligger: 13/4 350 Pårh, NJ, 28/8 120 Avedøre, S, 10/9 100 Kongelunden, 21/10 150 Brøndby, S, 11/12 350 Zool. Have Kbh, 17/12 200 Køge Havn og 23/12 120 Åbenrå, SJ.

Af trækobs følgende: Ialt 153 Rubjerg Knude, NJ, med max 19/5 80. 18/5 31 Skagen. Ved Rørvig første 12/3 og max 19/5 15. Største efterårstal 23/10 25 Kongelunden.

Turteldue (Streptopelia turtur) :

Kurrende hanner kun meldt fra SJ (3 lokaliteter). Iøvrigt

fugle Skagen (17) i perioden 13/5-16/6 med max 20/5 7, 10 fugle Gilleleje mellem 5/5 og 29/5, flest 5/5 4 og Christiansø 18/5-12/6 ialt 16, med max 27/5 4. Derudover 21 enkeltobservationer fra resten af landet.

GØGE

Gøg (*Cuculus canorus*) :

Første 28/4 Vestre Kirkegård, Kbh.
1.øvrigt ankomst 4-6/5 over hele landet.
Sidste iagttagelse 2/10 1 Kongelunden.

UGLER

Slørugle (*Tyto alba*) :

Næsten ingen sikre ynglerapporter, ellers 11 iagttagelser fordelt mod NJ 2, ØJ 1, F 1 ikke-ynglende par, S 6 (heraf 1 juv trafikdræbt 7/8), LF 1.

Kirkeugle (*Athene noctua*) :

15 ex rapporteret NJ, 7 ØJ og 3 F.

Natugle (*Strix aluco*) :

Kun i mere grundig rapportering, 15 par i Rørvigområdet, det betegnes som en god ynglesæson.

Skovhornugle (*Asio otus*) :

Få rapporter fra overnatningspladserne, max 18 Kongelunden jan-pri.mar og op til 9 i økt-dec.
Fra Utterslev Mose, S, jan 10, feb 21, mar 4.

Mosehornugle (*Asio flammeus*) :

Meget få på forårstrækket, ingen yngleiaagttagelser rapporteret, og meget få på efterårstrækket. Fra NJ således kun en tredjedel (10) af det normale antal.
Største tal 22/11 6 Tipperne.

Perleugle (*Aegolius funerius*) :

Eneste iagttagelse er 1 sy i Marselisborg, ØJ 7/6.

SKRIGEFUGLE OG SPÆTTER

Natravn (*Caprimulgus europaeus*) :

Meget få observationer uden for ynglepladserne. Fra forårstrækket kun 20/5 1 Saltholm og 29/5 1 han Chr.Ø (mod 9 her i foråret 76) og i efteråret kun 25/8 1 ringet Chr.Ø og 12/10 1 Vestre Kirkegård, S - meget sen.

Fra ynglepladserne meldes om tilbagegang i Tisvilde Hegn, 2 spillende hanner i år mod 6 i 1976. Ved Rørvig sås arten derimod for første gang siden 1965! med 1-2 hanner i juni og juli. Desuden set/hørt i Skagen, Bunken Klitpl., NJ, Albæk Klitpl., NJ, (3-5 spillende), Vester Thorup Klitpl., NJ (3-4 ex), Hanstholm-Reservatet (2-3 par), Brøns, SJ, Lovrup Pl., SJ, Rømø og Frøslev pl., SJ (2 ex), Grib Skov (3 obs af 5 ex).

Desværre er der ikke rapporteringer fra Djursland, Midt- og Vestjylland, hvor ynglebestanden har sit tyngdepunkt.

Mursejler (*Apus apus*) :

Årets første er ekstremt tidlig: med.apr 1 Tønder (opgivet som andenhåndsmødelelse i SJ-rapporten, det ligner en misforståelse!). Den første maj fugl var 7/5 1 Kongelunden.

Et ret sent forårstræk, tilsyneladende under middel. Eneste store træktal fra maj er 25/5 3.000 NØ Skagen. Omkring 10.juni kulminerer forårstrækket, f.eks. 9/6 3.170 Rubjerg Knude,NJ og 1200/time Skagen, 10/6 3.000/time Skagen, 11/6 600 Kongelunden og 12/6 1100 Kongelunden. I dagene 8-9/7 træk 10-15.000 over Skagen og 9/7 desuden 4.000 på 2 timer ved Ishøj Str.,S.(Vejrtræk). Efterårstrækket kulminerede ult.jul-pri.aug med tal som 29/7 10-15.000 trk Skagen, 4/8 1500 SV Rønne, 5/8 12.000 V Vallensbæk Mose,S.og 7/8 26.000 trk Gedser,LF. Så sent som 5/9 træk 2.000 over Dueodde. Enkelte fugle efter 10/10, de sidste 17/10 Agger Tange,NJ og 20/10 1 Kastrup,S.

Isfugl (Alcedo atthis) :

Åren før det traditionelle yngleområde (Midt- og Østjylland) er følgende ynglepar fundet: Vendsyssel 1, Himmerland 3-5, SJ c.20 og Nordsjælland 1 m. 2 kuld.

Iøvrigt er følgende iagttagelser indløbet:

.	NJ	ØJ	Ribe	SJ	Fyn	S	Rørvig	LF	Møn	B
Ex	56	28	2	40	3	24	17	6	2	1
Lok.	17	17	1	20	3	12	1	5	2	1

Komentarer: NJ: Det andet sikre ynglefund i Vendsyssel.

MØLLER (1976) mener, at ynglebestanden i NJ er på ca 15 par.

ØJ: Årets største "træk" 9/1 4 Funder A.

SJ: De skønnede 20 ynglepar er en del flere end Atlas-undersøgelsen tydede på med 6 sikre og 2 sandsynlige kvadra-ter (DXYBRO 1976).

Rørvig: Utvivlsomt mange gengangere.

B: En bundrekord. I 1976 var der 11 ex på 6 lokaliteter.

Biæder (Merops apiaster) :

Der er kun rapporteret to iagttagelser i 1977. Til gengæld omfatter den ene den hidtil største flok i Danmark. 27/5 7 Hjørring,NJ og 27/5 1 Hejlsminde Nor, ØJ.

Ellekrage (Coracias garrulus) :

Eneste rapporterede iagttagelse var 7/7 1 Stavnshede,ØJ.

Desuden er der i "Danske Fugle" nævnt observationer af en fugl samme steds i tiden 18-27/7 (Jørgensen 1978).

Hærfugl (Upupa epops) :

Året sædvanlig er forekomsten markant østlig: SJ 1, F 1, S 6, LF 2, M 3, B 3, Chr.Ø 2. Ialt 18 ex, heraf de 14 i perioden 28/4-7/5. De øvrige var: ult.mar 1 Åbenrå, 12-13/4 1 Hasle Sydstrand,B, 16/5 1 på Christiansø og 19-22/8 1 Skräddergården, Frederiksborg,B.

Fremhæves bør en flok på 5 ex ved Basnæs,S 7/5.

Vendehals (Jyrx torquilla) :

Årets første var 24/4 1 Gjorslev,S og 1 Hammeren,B.

Forårstrækket normalt (ult.apr-ult.maj) i alt ca 225 rappor-teret. Ingen status over ynglebestanden.

Efterårstrækket også normalt (med aug.pri.sep) i alt 55 ex rapporteret. Efter 20/9 2 obs: 9/10 1 Tranum Enge,NJ og 6/11 1 Plantagen, Vejstrup,F - sidste er ekstrem sen.

Grønspætte (Picus viridis) :

Forbiöffende ringe omtale i lokalrapporterne. Fra NJ meldes om 149 ex, flest i maj (26 ex) og fra S (hvor den jo er et "hit") 27/12 1 hun Kirkeskoven,Holte,S.

Man savner oplysninger om de fåtalige bestande i SJ og F samt detaljer om de mange nordjydiske obs.

Sortspætte (Dryocopus martius) :

uden for Borgholm og Nordjyllandsland (incl Hornsherred og Rørvig-området) er følgende set: Januar i Fovslet, ØJ, 20/3 1 Blækst., NJ, sommer i han Aabenrå-skovene, SJ, 8/10-året ud i bus. Bøtø, LF, 25/9 1 Rørnæs, S, oktober i Cræsten Skovene, SJ, 9/10 Linnet Skov, SJ, 13/10 1 trk S Sildestrup Strand, LF og 4/12 1 Sønderåen ved Lydersholm, SJ. En række optællinger fra de bedste ynglelokaliteter i Nordjyllandsland giver 36-38 par, men er næppe fuldt dækkende. Den mere grundige optælling i 1974 gav omkring 50 par her.

Stor Flagspatte (Dendrocopos major) :

Kun diverse spredte oplysninger: I NJ er set 205 styks, og der var flest i jan:51. Bestanden ved Rørvig er nu på 25 ynglepar mod 18 i 1976.

Syrisk Flagspatte (Dendrocopos syriacus) :

En han meldes set i Sønderborg fra 19/5 til pr.juli. Det er andet år i træk, arten omtales fra Als, men SJ-redaktøren efterlyser bekræftelse af fænomenet. Indtil udførlig beskrivelse foreligger, må vi andre også stille os stærkt tvivlende. Dog, arten er på hastig fremmarsch i Mellem Europa og er afgjort vild at holde udvikling efter.

Lille Flagspatte (Dendrocopos minor) :

To ynglepar på Sjælland (Køge og Farum Sø) og 6-7 formodede på Møn. Her er arten nu fast etableret som ynglefugl. Derudover i alt 27 observeret med en klar østlig dominans. I Nordsjælland er 16 ex iagttaget, på det øvrige S 4 ex, på B 4 ex og som eneste vestdanske obs 2 efterårsdag. i Aabenrå-skovene, SJ, samt 16/10 1 Blåvand.

Tretæt Spætte (Picoides tridactylus) :

Meldes set 22/9 1 Uggerby Klippl., NJ. Første obs i riget siden 1966. Af 7 tidlige iagttagelser er yderligere 2 fra Uggerby Pl., der altså er landets hovedlokalitet for denne art.

IÆRKERKorttæt Lærke (Calandrella cinerea) :

To iagttagelser i år. Nummer 3 og 4 i landet og de første uden for Amager (!): 8-17/5 1 set og ringmærket Chr. Ø (godkendt af SU) og 9/10 1 Dueodde, B (vistnok uden beskrivelse).

Toplærke (Galerida cristata) :

Vest for Storebælt følgende nye nye lokaliteter: Løgstør, Aabenrå, Haderslev og Svendborg. På Sjælland ynglepar ved Ishøj St. (2 par), Nr. Gymnasium i Gladsaxe (1 sy) og Slagelse (flere obs på flere lokaliteter, op til 4 ex). Desuden efterårsdagtagelser af strejfende fugle fra Avedøre Station, Halskov Færgehavn, Charlottenlund og Albertslund.

Hedelærke (Lullula arborea) :

Meget uensartet rapporteret. Første forårsfugle 25/2 2 busene, Møn. Ringe gennemtræk i mar. Ingen detaljer om yngel. Efterårstrækket nok større end vanligt, bl.a. 439 trk ved Kongelunden. Sidste trækker 16/11 i Kongelunden, idet en fugl 26/12 Busene, M nærmest må kaldes overvintrende.

Sanglærke (Alauda arvensis) :

Er meldest overvinrende fra de fleste egne, største antal: 16/1 200 Flasken, Reersø, S og jan 45-100 Kongelunden. Forårstræk fra ult. feb, første større antal 19/2 34300 trk Rørvig.

Efterårstrækket som normalt over hele oktober. Største antal: 2/10 1.600 N. Rubjerg Knude, NJ og 16/10 1165 Kongelunden.

Kun 2 meldinger fra dec: 18/12 15 Spang, Als, SJ og 27/12 12 Nakke, Rørvig.

Bjerglærke (Eremophila alpestris) :

En del overvinrende. Ialt 178 ex set frem til med. feb, flest på S: 135 ex (75%).

Forårstræk over midten på S (104 ex = 56%), men under midten i Jylland (32 ex = 4%). Sidste observation på S var 17/4 5 Jægerspris Nord-skov, mens sidste i Jylland var 17/5 5 Hørstholm.

I efteråret var antallet normalt i Jylland (389 ex = 79%), og på S var det igen over middelen (99 ex = 20%).

Det er karakteristisk, at kulminationen falder 2-3 uger tidligere i Jylland (snit 18/10) end på Sjælland (snit: 3/11).

Dette kunne sammenholdt med den kendtskerning, at arten er ret sjeldent i CJ og på Fyn (+ LF-Møn og B??), tolkes derhen, at der er tale om to små trækveje muligt hidrørrende to forskellige bestande. Fremtidige observationer vil forhåbentlig kaste noget mere lys over denne arts forekomstmønster her til lands.

SVALERDigesvale (Riparia riparia) :

De første kom som normalt 23/4 1 Gråsten, SJ og 27/4 1 Hindrup, ØJ. Forårstrækket mindre end sædvanligt, største antal 29/5 450 rst Klejtrup Sø, NJ ellers ingen dagscifre over 100.

I NJ er optalt 1071 ynglepar, Møller (1976) nævner 2.500 par. Efterårstrækket var mere normalt med kulmination ult. aug., største rasttal 21/8 7.500 Enø, S og 23/8 2500 Bygholm, NJ.

Største træktal 31/8 300 trk Dueodde, B.

De sidste var ret sene 11/10 1 Chr. Ø og 1 trk Kongelunden.

Landsvale (Hirundo rustica) :

Sen ankomst, de første var 21/4 1 Åbenrå og 22/4 2 Tipperne. Forårstrækket kulminerede ved hhv. store hødedag (6/5) og

Kristi Himmelfart (19/5): 5/5 500 Uggerby, NJ, 5-7/5 465

Rørvig, 18/5 500 Skagen og 19/5 1500 Rubjerg Knude, NJ.

I august samles svaleerne i store flokke til overnatning,

f.eks. 10/8 2.000 Råbjerg Mile, 17/8 1500 Lille Sø, NJ,

26/8 900 Lillehav, SJ og 27/8 1100 Tipperne.

Efterårstrækket kulminerede ult. aug.-pri. sep med trækdage på 2-3000 ved Hyllekrog, LF og Dueodde, B, samt 3/9 4000 VSV

Egense Havn, NJ og 17/9 4000 Kongelunden.

Efter 20/10 ialt 10 fugle, den sidste - og eneste november-fugl - blev 11/11 1 Vesløs, NJ.

Rødrygget Svale (Hirundo daurica) :

Ø og S. danske fund (dog muligvis samme fugl):

19/10 1 Tipperne og 19-23/10 1 Viigsø, NJ.

Kun to tidligere august fund, begge i august måned.

Bysvale (Delichon urbica) :

De første 21/4 2 Åbenrå og 28/4 Brabrand Sø, ØJ.

Meget ringe forårstræk, største 20/5 150 Skagen og 25/5 60/ time Rørvig.

Efterårstrækket var totoppet med kulminationer pri. aug og ult. aug.-pri. sep. Største 5/8 1372 og 27/8 1825 Kongelunden ..

samt 6/9 og 8/9 800 Dueodde, B.

Meget bemærkelsesværdigt er to sejlops af reder midt under,
9/9 Kraghede, NJ og 27/9 Glostrup, S. Kun 7 okt. fugle er
meldt, de sidste allerede 11/10 3 Kongelunden

PIBERE OG VIPSTJERTER

Markpiber (*Anthus campestris*) :

Set på 10 lokaliteter i foråret, med første 24/4 1 Sjællands Odde svarer til normalen. 3/6 1 sy i grusgrav, Busene, men ingen senere oplysninger om mulig yngel. Ligeledes savnes nærmere oplysninger om yngel ved Hornbæk, S, hvor en fugl hørtes 22+24/6. Fra NJ efterlyses nyere oplysninger fra klit- og hedebiotoper i Hanherred og Thy.

Mange efterårsobservationer, i alt 17 mellem 10/8 og 24/9.
Heraf bemærkelsesværdigt 10/8 ca 20 juv Råbjerg Mile, NJ.

Skovpiber (*Anthus trivialis*) :

En meget tidlig observation: 3/4 Kongelunden.

Meget svagt forårstræk, eneste betydelige: 4/5 2.000 Gil-
leje.

Spredt men også svagt efterårstræk. Flest Østdanmark med en del dage med 200-400 fugle, max 8/9 690 Kongelunden.

Engpiber (*Anthus pratensis*) :

Få vinterflokke, bl.a. 5/1 10 Hammeren og 27/2 25 Nexø, B
Meget svagt forårstræk, dog bør nævnes 5/5 2.000 Uggerby Pl.,
NJ.

Efterårstrækket totalt set lidt under normalen, dog med ørne koncentrationer i Østdanmark. Således mange dage med 300-1.000 fugle S, LF, M. Maximum 2/10 1835 Ishøj. Meget få tal og gennemgående lave fra Vestdanmark.

Rødstruhæt Piber (*Anthus cervinus*) :

Efterhånden regelmæssig, omend meget sjælden på forårstræk.
Fra 1977 foreligger således 7 fund omfattende 8 fugle:

8/5 1 Chr.Ø, 14/5 1 Aflandshage, 17/5 1 Kongelunden, 18/5
1 Chr.Ø, 19/5 3 Skagen og 6/6 1 Chr.Ø.

Mange efterårsobservationer, i alt 109 eksemplarer, fordelt således mellem 28/8 og 12/10:

	AUG			SEP			OKT			Total		
	1	2	3	1	2	3	1	2	3			
	1	7	49	28	18	5	1			109		

Bortset fra 25/9 2-3 Kragsand, SJ, er alle efterårsiagttagelser fra Østdanmark.

Skærpiber (*Anthus spinoletta*) :

Generelt få vinteriagttagelser, og antallet på forårstræk gennemgående lidt under normalen. Antallet af rastende på sjællandske kystlokaliteter dog ørne, således mange steder op til 5, og 21/9 15 Ølsemagle, S og 21+24/9 10-11 Aflandshage, S. 2-3 fugle iagttaget på Chr.Ø med Bjergpiber-lignende (*A.s. spinoletta*) karakterer.

2 indlandsobservationer: 13/9 1 trk Ermelunden, S og 23/9 1 røst Vallensbæk Mose, S.

Gul Vipstjert (*Motacilla flava*) :

Fra Tipperne foreligger oplysninger om meget tidlig iagttagelse af Nordl. Gul Vipstj. (M.f.thunbergi), nemlig 14/4. Yngleracen ankom her 24/4.

Micet svagt forårstræk på alle fronter.

I ynglesæsonen noteredes 1 par Gulhovedet Gul Vipstjert (M.f. *flavissima*) mellem 11/5 og 9/7, men ingen yngel fandtes.

7/7 sås en Gulhovedet Allinge, B.

Meget omfattende træk ulti.aug-ult.sep, med en total på omkring 12.000 fugle, især mange på Amager, der havde 8 træddage mid over 500 fugle.

Ejercvipstjert (Motacilla cinerea) :

Over 30 lägtagt på forårstræk er atter et antal i toppen. Første fugl set på ynglelokalitet 4/2. Bestanden i NJ anslås nu til 20-25 par med 4 ynglepar i Vendsyssel og 10 par i Himmerland i 1977. I SJ anslås ca. 30 par, hvoraf kun et par findes ved vestløbende vandløb.

Efterårstotalen viser atter en vis stigning med ialt 70 eksemplarer fordelt således:

SEP			OKT			NOV			Total
2	3	1	2	3	1	2	3		
12	8	11	21	11	3	1	1	68	

samt 27/12 Suseå, S og 27/12 Gravlev, NJ. Herudover ingen oplysninger om overvintrende.

Hvid Vipstjert (Motacilla alba) :

Gennemgående ret svagt forårstræk. I NJ noteredes 5-6 Sortrygget Hvid Vipstjert (M.a.yarellii), nemlig:

4-8/4 1-2 Rubjerg Knude, 25/5 Sdr.Bindslev, 19/5 Klitmøller, 14/6 Nykøbing Mors og 13/7 Staun. Selvom racen efterhånden er årlig forårsguest er 5-6 i NJ dog meget bemærkelsesværdigt, og de to seneste observationer giver anledning til at kigge nærmere efter nye yngleforekomster. Tidligere yngleforekomster i NJ i 1943, 1957, 1969 1970 og 1974 (Møller 1978).

SILKEHALER

Silkehale (Bobycilla garrulus) :

Ret få fugle med flest i marts og nov. Fordeling:

NJ	VJ	ØJ	SJ	F	LF	M	S	B
F: 147	0	120	1	0	få	2	2016	110
E: 754	30	317	32	0	få	28	430	102

Sidste forårsfugle 9/4 NJ og 20/4 S. Første efterårs 16/10 NJ og 29/10 Chr.Ø. Største tal 130 Langenæs Kirken, ØJ.

VANDSTÆRE

Vandstær (Cinclus cinclus) :

De største koncentrationer: 30/1 8 Kousbæk, NJ, 9/1 12 og 2/12 14 Funder A, ØJ. Sidste og første: 15/5 En østjydsk lokalitet og 14/10 Harrestrup A, S. Ved addition af maxrasttal for de enkelte lokaliteter får følgende totaler: NJ 33 forår og 30 efterår, Århus Amt 24 og 27, Vejle Amt i alt 45, SJ 5 forår og 13 efterår, F-LF-M 6 og 6, S 37 og 40 samt Ø 12 og 1.

Som eksempel på rast på utypisk lokalitet 17/10 Vejrø, hvor det eneste rindende vand er det indlagte.

GÅRDSESMUTTER

Gårdesmutte (Troglodytes troglodytes) :

Fra NJ melde man, at 15/10 8 og 17/10 8rst Skagen er de største rastkoncentrationer af denne art på et nordjydsk træksted. Tøvrigt skal kun nævnes, at der 25/4 raste 100 på Christiansø.

JERNSPURVE

Jernspurv (Prunella modularis) :

Mellem svagt forårstræk på alle fronter: Daglig på Chr.Ø fra ult. mar til med. maj, men max 50-75/dag. 16/4 30 Rørvig er maximum S, 1/5 40 Hanstholm er maximum i NJ, og forårets højeste dagsciffer er 5/5 100 Hanstholm, B.

28-29/3 ses en helalbino Møns Fyr.

Ligeledes svagt efterårstræk.

DROSSELFUGLE

Rødhals (Etithacus rubecula) :

Næsten intet bemerkelsesværdigt. Ultimo april ses på Chr.Ø over 500 på adskillige dage, med max 21/4 2.000, 24/4 1.100 og 26/4 1.000.

Også lidet markant efterårstræk, omend ret tidlig koncentration ses 18/9 145 Saltholm.

Nattergal (Luscinia luscinia) :

Øveralt tidlig ankomst B og S: 1/5, NJ: 6/5 og SJ: 8/5. Iøvrigt kun få kommentarer, har bredt sig i SJ i takt med tilgroning af moserne. Tilsyneladende få i NJ i 1977.

Sydlig Nattergal (Luscinia megarhynchos) :

2 forekomster: Ult. maj 1 hørt Genner Hotel, SJ og 5/6 Nysted, LF 1 syngende.

Blåhals (Luscinia svecica) :

Et nogenlunde normalt antal, måske lidt i underkanten, selvom Chr.Ø havde mange. Forår: ca. 20 iagttagelser med i alt ca. 200 fugle, hvor Chr.Ø helt dominerer: dagligt set her 5/5-24/5 med 30-40 fugle 8/5, 18/5 og 20/5, samt over 50 19/5. Øvrige er 5 iagttagelser fra Saltholm, 5 iagttagelser af 11-13 fugle Skagen og enkeltdobsvisioner Inddæmmede, S, Rørvig, Anholt, Kasted Møse, ØJ, Rubjerg Knude, NJ, Hanstholm og Farsstrup, NJ. 14/4 sås adult Sydlig Blåhals (L.s.cyanecula) Kongelunden, S. 5 Efterårsobservationer: 22/8 1 Dueodde, B, 23/8, 17/9 og 18/9 Chr.Ø samt 21/9 1 Kongelunden.

Husrødstjert (Phoenicurus ochruros) :

Bortset fra materiale fra fuglestationerne er det efterhånden vanskeligt at skelne mellem trækgatagelser og iagttagelser på ynglelokaliteter. Der synes dog stadig at være en vis stigning i begge dele. Skemaet er forsøgt barberet for observationer på ynglelokaliteter:

	NJ	VJ	ØJ	SJ	F	S	LF, M	B	Total
Forår	6	0	3	4	2	21	6	30	72
Efterår	3	1	1	4	2	3	6	7	27

Arten breder sig langsomt nordpå langs den svenske vestkyst og samtidig registreres en god tiltagen i antallet af ynglefugle. Tilsyneladende synesarten mest i stigning i østdanmark, mens det kniber med at komme ind i NJ. Optællingerne i 1977 lyder på:

NJ: 1 par i Hobro (1 fugl døde p.g.a. lukning af port) angives som eneste par i NJ i 1977 (Aalborg??)

VJ: Ingen meldinger.

ØJ: 3 par Aarhus.

SJ: " findes snart i enhver flække", anslæt min.50 par.

F: Ingen meldinger.

LF,M: Min. 5 par.

Storkøbenhavn: Min 85 syngende, og anslæt min 100 par.

Cvrige Sjælland: Min 25 par.

B: Noteret på Missionshotellet, Pønne og Østkraft.

Rødstjert (*Phoenicurus phoenicurus*) :

Ingen særlige kommentarer. Ankomst B,NJ:25/4, iøvrigt omkring 29-30/4. En meget tidlig forekomst 5/4 Rømø bør nærmere dokumenteres (Hærøstjert ??).

Sidste iagttagelser 28/10-1/11, samt 5/11 (SJ).

Bunkefugl (*Saxicola rubetra*) :

Ingen særlige kommentarer. Ankomst B:23/4, S:24/4, M:27/4,

VJ: 29/4 og NJ 1/5.

Set til ult.sep og to sene: 18/10 LF,M og 23/10 S.

Sortstrubet Bunkefugl (*Saxicola torquata*) :

Talt ca.20 iagttagelser, omfattende ca. 25 fugle, hvoraf flere som sædvanligt har opholdt sig længere tid på lokaliteterne.

Set fra 3/3 Tønderne og 6/3 Fynshoved og Saltholm. 2 april- iagttagelser: 6/4 2 han+hun Stigsnæs og 19/4 han Ishøj.S.

Ny som ynglefugl i NJ, hvor par fik 4 unger.

Efterår: En efterårsterfugl 24-25/9 Koncerlunden,S angives af pålitlig herkomst (S.t.maura). 2 tidigere danske forekomster af denne race er også fra ult.sep (Dybbro).

Cvrige iagttagelser: I oktober: 12/10 Rømø og 30/10 Brabrand Sj,JJ. I november set SJ og NJ, i december S og F, hvor den

sås Tryggelev Nor. Langeland året ud.

Stenpikker (*Oenanthe oenanthe*) :

En meget tidlig forekomst: 10/3 NJ, og ret tidlige 15/3 VJ, LF,M 19/3 og S: 26/3. Normalt forårstræk med max 13/5 120 Helsingør.

Normalt efterårstræk med bl.a. 4/9 288 Rørvig. Sidste obs 12/10 Busene,M.

En Crnlandsk Stenpikker (*O.o.leucorrhoa*) noteret 19/5 Skagen.

Pingdrossel (*Turdus torquatus*) :

Et meget svagt forårstræk med meget få maj-fugle. Også ret svagt efterårstræk. Kun få flokke, to flokke med over 10 individer: 24/4 35-40 Klitmøller,NJ og 25/4 19 Lerbjerg Skov, Aalborg. 3 fugl iagttaget Chr.Ø 8-9/6, 10/6 og 12/6 er ikke oplyst om samme individ. Fordeling:

NJ	VJ	ØJ	SJ	F	S	LF,M	B	Total
Forår 184	40	2	6	6	34	19-26	4-6	294-304
Eft.år 20	0	2	1	1	7	0	6-9	37-41

Solsort (Turdus merula) :

En del flokke a 150-400 i NJ i nov-tber. Iøvrigt ingen kommentarer.

Sjagger (Turdus pilaris) :

Efter meget få i efteråret 1976 kom store flokke til landet omkring årsskiftet, og sås især NJ og Østdanmark:

NJ: 1/1 6.000 Nr. Tranders, 22/1 5.. 30 Saltum, 30/1 15.000 Rubjerg Knude.

S: 8/1 min 3.900 Kongelunden, 9/1 5.000 Avedøre Holme.

M: 8/1 900 Sprove-Røddinge og samme dag 300 Ulfshale.

Pant forårstrk. men ret spredt:

NJ: 24/4 5.000 Skagen.

S: 17/4 2.000, 22/4 2.500, 23/4 1.000 og 24/4 1.235 Gilleje.

B: 23/3 1500 Vallengårdsmosen, 23/4 6.000 Hammeren og 24/4 1.000 Hammeren.

En del spredte sommeriagttagelser fra NJ,F,S og LF,M, men iøvrigt ingen nærmere oplysninger om ynglestatus.

Også store efterårsflokke, der dog primært noteredes i Jylland:

NJ: 11/11 3.000 Løgstør, 13/11 3.500 Gl. Sjørring, 19/11 7.000 Rubjerg og 18/11 40.000 trk. Uggerby Strand.

SJ: 6/11 4.000 Kogende, 27/11 3.000 Bankel Sø, 8.000 Haderslev-slev Næs og 3.000 Haderslev.

S: 10/11 2.900 Kongelunden, men iøvrigt ingen større koncentrationer.

LF: 18/10 1.800 Gedser.

Sangdrossel (Turdus philomelos) :

Efterhånden en del overvintrende fugle, således:

NJ: 13, VJ:1, S:13, LF,M:2 og B:1. Iøvrigt enkelte set ult. feb/pri.mar. Ankommet overalt ca. 20/3.

Ret svagt træk såvel forår som efterår.

Et/meget sent ynglefund: 7/10 1 pul. Hasseris, Alborg blev taget af kat.

Vindrossel (Turdus iliacus) :

En del vinterflokke i januar, og ret normalt forårstræk uden markante forekomster. Kun et par enkelte maj-iaagttagelser. Stort efterårstræk, især omkring 12/10 og 25/10-1/11 og flest i Jylland:

NJ: 12/10 1.600 Klejtrup, 15/10 4.700 Erslev, 8/11 3.000 Gøttrup og 8/11 12.000 Sebber-Løgstør.

SJ: 30/10 500 Kærvig+150 Åbenrå, 7/11 250 Åbenrå, 10/11 600 Årslev og 19/11 200 Ballum Sluse.

F: 12/10 2000 Dovns Klint.

S: 12/10 2.400 Ermelunden, 1150 Utterslev og 3.940 Kongelunden, 30/10 5.350 Kongelunden og 5-7.000 Ishøj.

LF: 15/10 13.400 Gedser, 30/10 3.000 Gedser

B: 10/10 800 Dueodde, 25/10 500 Hasle.

Misteldrossel (Turdus viscivorus) :

En del januarobs., fordelt med F:2, LF,M:3, S:3 og NJ:2.

Ankomst med. feb. Ret få på forårstræk, og ingen større tal, max 25/2 30 M, 2/4 20 Chr.Ø, 17/4 25 og 23/4 34 Rørvig, 24/4 21 Chr.Ø, 17/4 100 og 23/4 75 Gilleje.

49 yngleobservationer er rapporteret fra NJ og et par lokaliteter på F. En usædvanlig observation 30/6 17 Melby Overdrev. Spredt forekom en del sene efterårsiaagttagelser og dec.fugle.

SANGERE OG FLUFSNAPPERE

Grashoppesanger (*Locustella naevia*) :

NJ: 21/5 1 Skagen og 7/6 1 Frederikshavn.
 VJ: 13/5 1 Tipperne og 16/6 1 Grærup Langsø.
 ØJ: 13-12 ex, hovedsagelig fra Arhusområdet, 2 fra Vejle.
 SJ: Ialt 121 ental - eksanderer til nye lokaliteter.
 LF,M: Ialt 12 iagttagelser af ynglefugle, bl.a en synende
 fugl i en hvedemarke ved Gedser 2/8. Desuden en del
 rastende trækfugle 30/4-1/9.
 S: Ialt 35 ex i perioden 3/5-23/7.
 Chr.Ø: 22-23 fugle 5/5-12/6 samt 2 ringede efterårsfugle 2.
 og 22/9.

Gavisanger (*Locustella luscinioides*) :

27/7 1 Nordjylland, 11/8 12/8 1 Viborg, 12/6 1 Borreby.
 Nørre, S. Trefnet ikke mest regelmæssigt i Østsjælland.

Vandsanger (*Acrocephalus paludicola*) :

Ringmærket 27/7 Chr.Ø , hvilket er d.13. iagttagelse for landet.
Sivsanger (*Acrocephalus schoenobaenus*) :

Første 19/4 (tidlig) og sidste 9/10, begge Kongelunden.
 Flere ting tyder på, at arten er i fremgang:
 Nordjylland: 460 registrerede fugle, hvilket indebærer, at arten
 for første gang siden 1968 er hyppigere end Rørsangeren.
 Sjælland: Et par imponerende optællinger: 6/5 ca 40 Sorreby Mose,
 15/5 35 og 5/6 65 Terresøen.
Kærsganger (*Acrocephalus palustris*) :

Første lagtt. 6/5 (tidlig) Lindenborg, VJ ellers 11/5 Kongelunden
 og Arhus. Sidste iagttagelse 1/9 Chr.Ø.
 Nordjylland ialt registreret 38 ex, hvilket er få, men
 sikkert ikke en reel nedgang - skyldes manglende inddrappor-
 tering. SJ: 20 optalte 12/6 Tingley Mose og 5-6 i Tørkelsbøl
 Mose. 3 ex er truffet i Kelstrup Plantage i lav græsplantning.
 Førstret få fugle i førstrækket på Chr.Ø.

Rørsanger (*Acrocephalus scirpaceus*) :

Første lagtt. 30/4 Gjorslev Møllese, S, sidste 29/9 Tipperne,
 dog 5 okt. obs (sidste 16/10) Chr.Ø. I NJ er der registreret
 ialt 264 fugle, hvilket er færre end normalt. Småfuglegrup-
 pens punkttællinger tyder ligeledes på en svag sæson, med
 en nedgang på 22%.

Drosselrørsanger (*Acrocephalus arundinaceus*) :

NJ: Ankomst 18/5. Som mest 3-6 ex 31/7 Han Vejle. På S 12-14
 ex mellem 21/5 (Arresø) og 28/7 (Utterslev). Desuden 29/5
 og 10/6 1 Bastemose, B samt 6/8 1 rigt. Brabrand Sø, VJ.

Gulbug (*Hippolais icterina*) :

Første 5/5 NJ (meget tidligt, trykfejl??), næste mere nor-
 male 14/5 Chr.Ø. Sidste 15/9 NJ. Ialt er der inddrapporteret
 165 ex i NJ, hvilket er få. Småfuglegruppens punkttællinger
 viser et stabilt niveau.

Højsanger (*Sylvia nisoria*) :

Træktaggelser: Chr.Ø 11 ex 24/5-12/6.
 Om efteråret "spredt" 12/8-2/9 på B. Derydover kun 7/8 1
 hun Kjelds Nor, F og 31/8 og 2/9 Rørvig.
 Kun 3 ynglepar meldt, 2 M og 1 B.

Gårdesanger (*Sylvia curruca*) :

Første 23/4 Kongelunden - sidste 14/10 Chr.Ø

NJ: 370 reg. ynglefugle, hvilket er normalt. Småfuglegr.'s punktt. viser en fremgang på 18 %.

Chr.Ø: Det var et stort forår, største dag 17/5 med 1.500 restende.

Mede fundet med øg 2/5 Snaptun, ØJ, hvilket er meget tidligt.

Tønsanger (*Sylvia communis*) :

Første iagtt. 1/5 NJ (tidligt). Sidste 12/10 Chr.Ø.

NJ: 512 reg. ynglefugle er normalt. Punkttællingerne viser, at populationen er stabil.

Havesanger (*Sylvia borin*) :

Første 4/5 Århus. Sidste 23/10 NJ.

NJ: Der blev optalt 145 ex, hvilket er få. Punkttællingerne viser en signifikant fremgang for arten på 25 %. Ringmærkningstallene fra Chr.Ø viser fangsttal under normalen i efteråret.

Munk (*Sylvia atricapilla*) :

Arten er begyndt at overvintre herhjemme. Der gives følgende tal pr. måned for landsdelene (arten er næsten udelukkende set i større byer): NJ: 21/1-4/12 1, mar 3, dec 4, VJ: jan 1, feb 2, dec 1, ØJ: jan 2, feb 3, nov 1 og dec 2, SJ: jan 2, mar 2, LF: feb 3, S: feb 5, mar 1, nov 5 og dec 1. Af samtlige 40 ex blev 31 kønsbestemt og af disse var 22 hanner.

NJ: Registreret 333 fugle, hvilket er normalt. Småfuglegruppens punktopt. viser en signifikant fremgang på 21 %. Ringmærkningsresultaterne på Chr.Ø viser i efteråret fangsttal under normalen.

Lundsanger (*Phylloscopus trochiloides*) :

Chr.Ø ialt 18-20 ex 22/5-14/6, max 10/6 4-5. Bastemose, B, 1 syngende 8/5.

Skovsanger (*Phylloscopus sibilatrix*) :

Første 30/4 og sidste 14/8 begge Kongelunden.

NJ: 78 ex registreret er flere end normalt. Småfuglegruppens punktt. viste en signifikant nedgang på 22 %.

Gransanger (*Phylloscopus collybita*) :

Første 17/3 2 Gentofte Sø, S og sidste 14/12 Amager Fælled, S.

NJ: 67 ex optalt, hvilket er normalt. Småfuglegruppens punktt. viser ingen ændring i artens status.

Chr.Ø. fåtalig i efteråret.

Izvsanger (*Phylloscopus trochilus*) :

Første iagtt. 19/4 Kongelunden og Rørvig, sidste 30/10 Chr.Ø.

NJ: ialt 775 ex registreret, hvilket er meget få. Småfuglegruppens punktt. viser derimod en signifikant fremgang for arten på 11 %.

Fuglekonge (*Regulus regulus*) :

Meget svagt forårstræk, ingen større tal, max gennemgående omkring 150, dog 15/4 250 Chr.Ø.

Lidt bedre repræsenteret på efterårstrækket, bl.a.: 9-12/10 talrig Østmøn, 23/10 300 trk Horsnæs, LF, M og 25/10 500 Dueodde. I perioden 20/10-6/11 sås 120-150 Kongelunden.

Bjærtorpet Fuglekonge (*Regulus ignicapillus*) :
 Valt 16 forekomster i forårssæsonen, tidligstest 13/3 Kongelunden. Noteret her 6 gange indtil 19/5 og gengangere må påregnes. Øvrige fordeling: B:1, LF,M:2, S:4, ØJ:1, NJ:1. Indsættelsesværelser fra Gribskov v.Nøddeto,S Kelstr.Plantage,SJ, Kvarns Plt.,S og Gråsten Skovene,SJ 2 par, dog uden nærmere angivelse af ynglebeviserne.

? efterårsforekomster: 23/9 Dueodde og 9/10 Gedser,LF. Der synes stadig at være nedgang i antallet på trækstationerne, alm.obs etc.

Grå Fluesnapper (*Muscicapa striata*) :

Generelt tales om få fugle i NJ. Ankomst: S:1/5, NJ:5/5, B:6/5. Store koncentrationer ult maj Chr.Ø: 24/5 500, 28/5 2-300 og 29/5 50-100. Max Skagen 19-20/5 20-25. Set regelmæssigt til ult.sep, sidste 15/10 Hammeren,B.

Lille Fluesnapper (*Ficedula parva*) :

Set fra iagttagelser: Set Chr.Ø næsten dagligt 5-31/5 samt 7/6 og 13/6, max 23/5 8. Desuden følgende fordeling af iagtt:

LF,M:2, S:5, SJ:1, NJ:5. I efteråret dominerer Chr.Ø atter: 16/9-29/9 1-3 daglig samt 3/10 og 14/10 1. Derudover kun 4 forekomster: 9-14/8 Utterslev Mose,S, 22/8 1 ad ringm. Rørvig, 9/9 Dueodde og 16/10 1 han ad Blåvand.

Hvidhalset Fluesnapper (*Muscicapa albicollis*) :

Valt 4 forekomster, med 2 i ØJ som usædvanligt:
 5/5 1 han Nyord,M, 8/5 1 ringm.Anholt, 14/5 1 Alrø,ØJ og 21/5 1 ringm. Chr.Ø.

Brogæt Fluesnapper (*Muscicapa hypoleuca*) :

Ankomst: ØJ:24/4, NJ:25/4, LF,M:26/4, SJ og B:27/4. Mange steder fra 30/4. Tidlige koncentrationer på Chr.Ø, bl.a. 3/5, 7/5 og 11/5 100 og 14/5 over 50. I øvrigt højeste tal 16/6 70 Skagen.

Efterårsstræk noteret ved Dueodde 11/8-12/9, på Tipperne til 24/9. En meget sen iagtt. fra 24/10 NJ.

MEJSER

Sørmajse (*Panurus biarmicus*) :

Er set i yngletiden på følgende lokaliteter:
 Vejlerne, 2 lokaliteter på Mors/Salling,NJ, Brabrand Sø (2-3 par), ØJ, mindst 5 lokaliteter SJ, bl.a. Hartsø (aftaget til 1 par p.g.a. rørhøst), Tryggelev Nor,F(4-5 par), Gamborg Indrefjord,F, Utterslev Mose,S, Borreby Mose,S, Maglemose v.Vedbæk;S, Busumkærke Mose,M og Tipperne (3 par). Desuden set udenfor yngletiden i: Mellerup ved Randers Fjord, Vejling Nor,SJ, Miang Dam,SJ, Gundsmøagle Sø,S og Borreby Mose,S (10/12 21 ex, heraf 8 han, årets største antal). Endelig er arten set fåtaligt trækende ult.okt ved Ishøj,S og Rørvig.

Sørmajse (*Parus palustris*) :

Ren nævnt i 2 rapporter. NJ: Max 4/2 12 Kousbæk. Rørvig: mener at kunne spore trækaktivitet hos denne udprægede standfugl, eftersom 8 af 13 ringmærkede fugle er fanget på spidsen af Korshage!

Fyrremajse (*Parus montanus*) :

Er nu endelig blevet officielt godkendt for fædrelandet,

- idet et par har ynglet i Gribskov i 1977 (Harbø 1978). Hermed har en af de siden 40'erne mest omstridte arter omsider fået det blå stempel. Og til mange ørgelse ikke på en sønderjydsk iagttagelse, men altså på en nordsjællandsk, der oven i købet er af en anden race (P.m.borealis) end den der snart mange gange har spøgt i grænse landet. Moralen er den kendte, at når der er tale om sjældenheder, går vejen til almen ære og berømmelse kun via Sjældenhedsudvalget !!

Halemejse (Aegithalos caudatus) :

I NJ udgør den sydlige race om foråret ca. 10% (137 n:15s), mens der om efteråret kun er set nordlige ex (gælder både 1976 og 77). Lignende optællinger ønskes fra andre egne af landet.

Største antal iøvrigt: 18/9 30 Rørvig, 16/10 33 Skagen, 17/10 30 trækforsøg (21 ringmærket) Rørvig og 18/10 120 trk (mange!!) Vordingborg, S.

Topmejse (Parus cristatus) :

Kun nævnt i NJ og Vejle med f. g. max tal: 7/4 20 Lyngby, Thy, 14/10 20 Sindbjerg Plt., NJ og 6-10 Trældenæs, ØJ.

Sortmejse (Parus ater) :

Har trods det store mejseinfux kun optrådt i usædvanligt tal få steder. NJ: lidt træk med. okt, 49 SV Uggerby (2 dg) og 36 SV Skagen (2 dg).

S: Rygter om en flok på 50 ex i en københavnsvk park.

Rørvig: Invasion i sep, max: 1/9 80, 8/9 80 og 22/9 70..
stadic en del i okt, ialt 70 ringm.

LF: 9/10 145 mellem Gedser og Bøtø (til sammenligning
400 Blåmejse og 120 Musvit).

Blåmejse (Parus caeruleus) :

Stort mejsetræk i efteråret, hvor Blåmejse langt overgik Musvit i antal. Følgende træktal blev noteret i perioden med. sep-ult. okt:

Kongelunden: 324 trk, Ishøj, S, 1366 VSV, Gilbjerg 140 trk (2 dg), Gedser, LF, 6.165 trk (7 dg) og Dueodde 630 trk (3 dage).

Kuimationen var først i okt: 2/10 105 Kongelunden og 2880 Gedser, LF, 3/10 515 Ishøj, S og 8/10 1350 Gedser, LF.

Musvit (Parus major) :

I lighed med Blåmejse kæmpestort træk af Musvit i efteråret, især over de østlige egne. Musvittrækket kulminerede de fleste steder ca. 10/10, de største "enkeldagsantal" var dog tidligere: 24/9 390 Ø Gilbjerg, S og 2/10 320 trk Gedser, LF.

Totaltallet for musvit i perioden ult. sep-med. okt lå de fleste steder mellem 100 og 600 trækende ex, dog havde Gedser, LF på 5 dage i okt ialt 1075 ex.

SPÆTMEJSER, TRÆLØBERE, PUNGMEJSER OG PIROLER

Spætmejse (Sitta europaea) :

Kun få rapporter. En sjov obs fra NJ, 30/8 2 Skive By-fouragerede på skorsten i villakvarter uden træer. Desuden et par obs af fugle fra Rørvig og Kongelunden, i hvilke dele af riget arten ellers ikke forefindes.

Træløber (*Certhia familiaris*) :

1/6 sås rede med 3 æg Lundby Krat, NJ, det er sent!
 Ellers kun et par rasteobs fra vore østlige provinser:
 15/10 30 Dueodde og 25 Chr.Ø, 17/10 15 Chr.Ø. Jo nok fugle
 fra Skandinavien, muligvis revet med af mejsetrækket.

Vortstået Træløber (*Certhia brachydactyla*) :

I SJ meldes om 40 par i Gråsten-Skovene og 3 par i Kelstrup
 Plt., samt 1 par så langt mod nord som Haderslev.
 På S er arten for 5.år i træk hørt syngende ved Herlufsholm
 (20/2 og 6/3). Desuden 9/4 1 ringm. Gilleleje, S og 3/5 1
 Vaserne, S (sendt til SU).

Fugmejse (*Remiz pendulinus*) :

På den "hemmelige lokalitet" på S var i år 3 par samt 2 enlige
 hanner med rede, af disse 5 redet blev de tre stjålet!!
 Iovrigt: 13/7 1 hun farvet (!! mon der menes juv? kønnene
 er næsten uskelnelige), 4/9 2 trk Kongelunden og 10/10 2 trk
 -VSV Ishøj Str., S.

Piro (*Oriolus oriolus*) :

Første 5/5 i han Arsballe, B. Uden for yngleområdet set på
 foråret træk ved Skæren (3 ex), Vrå, NJ, Anholt (1 ringm.),
 Støvringgård, ØJ, Rørvig, S (2 ex), Gilleleje og Chr.Ø (2 ringet).
 I SJ er optalt 48 ynglepar (minimumstal, da bl.a. Nørreskoven
 på Als mangler), og arten er fundet sikkert ynglende i Konge-
 lunden, hvor iovrigt op til 8 ex er set i foråret.
 Årets sidste var 8/8 3 Kongelunden og 21/8 1 hun Rold, NJ.

TORNSKADER

Bjærygget Tornskade (*Lanius collurio*) :

Billedet ret blandet. I NJ i alt 192, hvilket er forholdsvis få.
 Første 3/5 - sidste 22/9. Max 19/5 14 Skagen. I Aarhus Amt
 står mange, 17 på fastlandet og over 200 på Anholt. I SJ
 fremgang, 122 par indrapporteret, total bestand anslåes til
 2-300 par, 30 par på en enkelt lokalitet!! S: Første 5/5
 Rørvig, max 15/5 22 Saltholm, 26/5 22 Rørvig og 24/8 22 Ind-
 dæmmede, S.
 B: Sidste 30/9 Hasle. Chr.Ø. første 3/5, daglig fra 8/5, et
 par dage med over 50.

Stor Tornskade (*Lanius excubitor*) :

Gennemgående meget få. I NJ 19 førår og 25 efterår. 2 yngle-
 par. Sidste 21/4 og første 13/9. SJ: Kun 6 førårsfugle,
 efterår dog normalt. I mar-apr kun 28 på Sjælland, sidste 30/4
 max 24/4 1 trk+3rst Gilleleje, første efterårsfugl 19/9,
 i alt kun 16 trk 23/9-18/10, heraf 10 15-16/10 Stigsnæs.
 17/10 3 trk + 3rst Gedser, LF. 3/11 5 Inådæmmede Areal er
 årets største rasttal. Chr.Ø: sidste 2/5.

KRÆFUGLE

Skovskade (*Garrulus glandarius*) :

Kæmpelinvasion! De første spor viste sig ult.aug. 16-18/9
 første mindre ryk i Kbh'sområdet. 24/9 første større ryk,
 kulmination i Jylland, tilsyneladende sydfra kommende. 2/10
 kulmination i øst-DK. 6-12/10 kulmination i Sydsverige.
 Her resumeres kronologisk de første bevægelser samt tal over
 100. Tal fra Sydsverige er medtaget (KOF 1977 og Ross 1978).
 26/8-7/9 enkelte Utterslev, S, 28/8 15 Dueodde, 11/9 30 Kullen,

16/9 8 Valby, 17/9 første Falsterbo og 30 Ishøj og 7 Rørvig,
 18/9 350 + 1-300 tf Kullen, 22/9 første NJ, 24/9 102 Ishøj,S,
 9 Gedser,LF, 25 Busene,M, første kulmination NJ og 111 N
 Hørstrup SØ,SJ, 27/9 100 trk Dueodde, 28/9 24 og 29/9 35
 Tipperne, 30/9 50 rst Randers, 1/10 100 tf Gedser, 2/10
 182 Ishøj,S, 904 Stigsnæs,S, 125 Dueodde, 940 SØ Rubjerg
 Knude,NJ, 450 Stenbjerg pl.,NJ, 350 N Åbenrå, 600 tf Dovns
 Klint,F, 339 Gedser, 3/10 3.500 Falsterbo, 680 Røsnæs,S,
 200 Stigsnæs, 4/10 150 Dueodde, 6/10 1500 S Helsingborg,
 100 rst Røsnæs,S, 150 Dueodde, 11/10 140 Dueodde, 15 Chr.Ø,
 496 Gedser, 2-4 Chr.Ø, 14/10 1.000 Kullen, 25 Chr.Ø, 15/10
 240 trk + 310 rst Gedser, 16/10 100 End,S, 17/10 275 trk +
 60 trf. Gedser, 19/10 140 rst Vordingborg, 21/10 238 Gedser,
 (ialt 1866 trk her), 2/11 sidste af ialt 16.000 ved Falsterbo.

Husskade (Pica Pica) :

Ny ynglefugl på Tipperne (man kan også gøre skarn uret).
 16/10 min 40 tf Skagen, med-ult.dec 55 på overnatnings-
 plads ved Poustrup SØ,NJ.

Nøddekrig (Nucifraga caryocatactes) :

Atter invasion. Største siden 1968. Hovedparten Skandinavisk race. Især bemærket på S med ca 1075 ex (simpel addition). Gennemgang som for Skovskade:

7/8 1 Dueodde, 14/8 2 SW NV-Skåne, ult.aug første Falsterbo,
 ialt 470 her, heraf over halvdelen på 3 store dage. 4/9 34
 Kullen, 1 Tisvilde, 6/9 2 Rørvig, 8/9 15 Rørvig, 9/9 1 Kongelunden, 9 Drosselbjerg,S, 11/9 85 Kullen, 133 Stigsnæs,
 13/9 første større dag Falsterbo, 90 Kullen, Første Gedser
 (af ialt 143), 15/9 17 tf NØ-KM i NW-kuling (sml havfugle),
 16/9 første Mår af ialt 29, 17/9 18 Lumsås, 17/9 32 og 27
 begge Stigsnæs, 20/9 18 Skovlunde,S, 23/9 1 Chr.Ø, 24/9 19
 trk + 17 rst Rørvig, 29 Stigsnæs, første NJ af ialt 10,
 25/9 33 Gedser, første Fyn af ialt 11 og SJ af ialt 4, ult.
 sep 50 rst Røsnæs,S, 29/9 20 Slagelse, 2/10 19 Stigsnæs, 9/10
 1 (årets anden) Dueodde af ialt 13 og 15/10 første ØJ af
 ialt 2.

Allike (Corvus monedula) :

Forår: Ikke et eneste træktal på over 1.000 ex fra Øst-DK,
 derimod 1300 23/4 Skagen, hvilket er mange efter vestdanske
 forhold.

22/10 5.000 på overnatningsplads Ølene,B.

Råge (Corvus frugileus) :

Talt 3503 redet fordelt på 25 kolonier i NJ.

Fra overnatningspladserne meldes om 2.000 20/10 Ølene,B(ny)
 og i dec 3.000 Augustenborg Skov,SJ samt 18.000 ikke nøjere
 artsspecifiserede krægfugle ved Åbenrå.

Gråkrage (Corvus corone cornix) :

Sumination af maxtal fra 11 jyske overnatningspladser giver
 5340 ex. Eneste oplysninger om træk af betydning er fra
 efteråret hhv 15/10 3.600 Rørvig og 29/10 10-15.000 Skaegn.
 I løbet af året er der ialt inddrapporteret 47.811 ex i NJ.
 Hvor stor usikkerheden på dette tal er må stå hen i det
 uvisse. Et kvalificeret gæt er, at det virkelige antal nok
 ligger et sted i intervallet 42.000 - 53.000.

Sortkrage (Corvus corone corone) :

Eneste bemærkelsesværdige oplysning fra vest-DK er 24/9 2

indtrækkende Rubjerg Knude, NJ. I Øst-DK i alt 60 jagtagtigelser med månedsfordeling: feb 1, mar 2, apr 12, maj 17, jun 1, jul 6, aug 14, sep 3, okt 3 og dec 1. Hertil kommer "et dusin obs af det dobbelte antal fugle" i Kongelunden i foråret. Største antal 4/5 4 Saltholm og 17/8 4 Bøtø, LF.

Zavn (Corvus corax) :

Denne art er et godt eksempel på manglende retningslinier for udformning i lokalrapporterne. De amter, hvor arten er mest almindelig foreligger der slet ikke nogen observationer, tens man i amter, hvor arten er mindre almindelig bringer alle obserne.

Følgende rapporteringer om ynglepar:

Nyt ynglepar på lokalitet på Sydfyn samt en fugl set i parflugt 10/4 over Tisvilde Hegn.
Derudover en del enkeltobservationer. Dog bør nævnes en enkelt observation 8 ex set trække over Snabbegård Skov, ØJ (ingen dato angivet).

STERE

Star (Sturnus vulgaris) :

Største vinterfund 10/12 1100 Ø.Jølby, NJ. Ingen større trktal men som vanligt på rasttal: 22/3 100.000 Bygholm Veile. Overnatning: 23/4 140.000 Harrig Kær, SJ og juli 200.000 Vidåen.

FINKER OG VÆRLINGER

Gråspurv (Passer domesticus) :

23/7/6 Hirsholmene, NJ er vist den eneste totale opgørelse.

Skovspurv (Passer montanus) :

23/7/7 indtrækkende, Rubjerg Knude, NJ og 24-25/10 1 Chr.Ø blandt de lokale græsser er de mest markante tegn på træk. Som vanligt enkelte på de kendte træksteder.

Blåfinke (Fringilla coelebs) :

De største trktal: 3/3 12.000 Uggerby pl., NJ, 4/4 145.000, 17/4 1.000.000 V og 23/4 108.000 alle Gilleleje. 2/10 134.000 Kongelunden og 170.000 Ishøj, S.

Kverefinke (Fringilla montifringilla) :

Enorme mængder overvintrede i NØ-Sjælland, f.eks. 28/1 500.000 Jægersborg Dyrehave, 14/2 1.000.000 Nærum og 21/2 1.000.000 Charlottenlund. Tilsvarende ikke bemærket andre steder i landet. Ingen helt markante forårstrktal. Sidste obs 21/5, NJ. Pri.jun 1 Vestre Kirkegård, Kbh.!!

Første efterårsfugle set 17/9 (flere steder). Største træktal 15/10 20.000 (samt 78.000 finke sp.) Gedser, LF.

Gilfrisk (Serinus serinus) :

Fortsætter tilsyneladende ekspansionen, ikke mindst i Køge Bugt-området. Totalen blev mindst 4 ynglepar+ mindst 75 fugle. Første 3/4, M. Øvrige april obs: 14/4 M, 24/4 Chr.Ø, og 28/4 Kongelunden. Sidstnævnte sted svigtede arten noget med kun 5-7 ex. Observationerne udenfor Kbhs-området fordeler sig således:

NJ 13-19/5 10, SJ ult.maj-12/7 3, F 1 ynglefund, LF 6/5-23/8 13, M udover ovennævnte aprilfugle kun 1 22/5.

Bækvig 5-7/5 2, Gilleleje 8/5-3/6 4-5, B 18/8 1 og Chr.Ø 10-15/5 1.

Efterår: I alt 5 ex i tiden 22/9-22/10.

Grønirisk (Carduelis chloris)

De største tal: 17/4 3.000 V. Gilleleje og 7/12 500rst Thisted.

Stillits (Carduelis carduelis)

Sang noteret i NJ 8/1-10/7. De største flokke alle fra jylland: 23/2 200 Røden Skov, SJ, 10/9 110 Vildsun, NJ og 30/10 175 Åbenrå Skovene.

Grønsisken (Carduelis spinus)

Førstrekket gennemgående meget svagt. Kulmination indtraf således allerede inden trækets normale starttidspunkt: 27/2 1840 Gilleleje. Største efterårstal: 3/10 650 Dueodde og 15/10 2800 Gedser.

Tornirisk (Carduelis cannabina)

Et meget stort førstrekstal: 17/4 5.000 V Gilleleje. De største efterårstal: 30/8 1600 rst Aflandshage, S, 25/9 740 trk Rubjerg Knude, NJ, og 1459 Gedser, 15/10 1140 trk Gedser og 470 Hasle, B.

Bjergirisk (Carduelis flavirostris)

NJ: I alt 6227 fugle (855 forår og 5372 efterår), sidste 30/4 og først 21/9, max 20/3 190 Pandrup og 18/10 640 Rubjerg Knude. Fra resten af landet følgende spredte pluk af største tal: 20/2 300 Domkirken, Randers, 21/10 1600 Ballum Sluse, SJ 19/11 400 Rømødæmningen, 22/10 203 trk Sildestrup Str., LF, 4/4 220 trk + 45 rst Gilleleje, Kongelunden ialt 1540 trk. max. 24/10 240, 29/11 250 Ølsemagle revle, S. Sidste 5/5 Rørvig og først 20/9 40 Aflandshage.

Gråsisken (Carduelis flammea)

Ynglefund fra 5 nye lokaliteter i NJ og 2 på S. Eliers ingen større tal. Førstrekstal 30/3 39 rst Utterslev og ult. dec op til 227 samme sted, hvilket er eneste indkomne tal på over 100.

Hvidsisken (Carduelis hornemannii)

I alt 4 individer: 15/11 Chr.Ø, 9/12 1 han Pandrup, NJ og 11/12 2 Hasle Sydstrand, B.

Hvidvinget Korsnæb (Laxia leucoptera)

Ret normal forekomst med 4 iagttagelser. 13/2 1 hun Tisvilde Hegn, S 3/9 2 hun/juv Uggerby Pl, NJ, 18/10 2 Skagen og 27/12 2 hun/juv Kirkeskovene, Holte, S.

Lille Korsnæb (Loxia curvirostra)

Gennemgående mange obs, men tallene meget små. Kun to obs på over 100: 9/10 150 Råbjerg, NJ og 18/10 155 Bøtø skovene, LF, dog melder Chr.Ø om lidt flere fugle end sidste efterår. Ynglefund i flere skove i SJ samt på M.

Stor Korsnæb (Loxia pytyopsittacus)

I alt 66, hvilket er ret mange for et ikke-invasionsår. NJ dominerer med 51 fugle: 23/2 11 Rold Skov, 19/8 1 Bøgsted Plantage, øvrige mellem 15/10 og 27/10 med største tal 21/10 25 Vigso Pl. Desuden 24/11 6 Skagen.

Obs fra resten af landet: 27/2 1 trk Gilleleje, 13/3 1 Tisvilde Hegn, 5/5 3 Skalbjerg, ØJ, 21/10 5 Udsholt, S, 5/11 1 Kongelunden, 27/11 3 og 18/12 1 Præstø Fed, S.

Karmindompap (Carpodacus erythrinus)

Hvis man bortser fra de to yderpoler Skagen og Chr.Ø, er der faktisk kun iagttaget 2 fugle: 7/5 1 juv han Sevedø, S og 24/5 1 juv han Jydelejet, M. Skagen min 5 ex 27/5-14/8. Chr.Ø 16/5-7/6 daglig med 1-5 ex og 13/8-16/9 11 obsdage med 1-4 ex/dag.

Dorpsap (*Phyrrula phrylla*) :
Fiktet bemærkelsesværdigt.

Kernebider (*Coccothraustes coccothraustes*) :
Ialt 234 inddraperet i NJ, flest i maj med max 13/5 40
Højris. SJ: max 4/4 6-7 Gråsten skovene. De efterhånden
rønge små tal der er indsendt i årenes løb, kunne måske
gødt tåle en større analyse.

Landsværling (*Calcarius calcarius*) :
Foråret ret normalt, men efteråret gav overraskende mange.
Både for Skagens og Kongelundens vedkommende var der tale
om enorme tal, for Kongelundens det højeste nogensinde.
Vinter: 5 ex 13-27/2. Forår 53 ex 26/3-6/5, efterår 111-116
ex 2/9-19/11 og 2 sandsynlige overvintrende fugle.
Observationernes fordeling: NJ 13/4-5/5 23 med max 5/5 12 trk
Skagen, 13/3-13/11 37-38 heraf 32-33 trk 14/9-13/11 Skagen.
SJ: 6/11 1 Kogene og 19/11 2 Rømødæmningen.
Tipperne: 24/4-7/5 3 og 16/9-13/10 4.

S: De 5 overvintrende fugle stammer fra Kongelunden, Aflands-
hage og Avedøre Holme. 26/3-6/5 21 fordelt på 6 lokaliteter,
flest 27/3 4 Aflandsbage. 4/9-30/10 44-48 heraf 24-25 Konge-
lunden og 15 Ishøj.
LF: 17/9-22/10 12 Cedser.
M: 26/3 1 trk Ulvhale.
Chr.Ø: 25/3-24/4 5 og 2/9-4/10 11.
Bemærk at forekomsterne gennemgående ligger pænt tidligt
(sm. Shespurv).

Shespurv (*Plectrophenax nivalis*) :
Et par større forårsstal: 8/1 150 Enø, S og 16/1 400 Monnet; F.
Sidste set 24/4. Flere indlandsobs, største flok 19/1 11
Avedøre-Lejren, S.
Meget tidlig ankomst i efteråret især for Øst-DK's vedkommende,
som kan sættes i forbindelse med meget tidligt vintervejr
i de nordiske fjelde. De første 17/9 Rubjerg Knude, NJ og Rørvig
18/9 Chr.Ø og 19/9 Fynshoved. Ialt 33 septemberfugle på S.
Største flocke 29/11 500 Ølsemagle, S og 30/12 500 Hirshol-
mene.

Gulspurv (*Emberiza citrinella*) :
Sang i NJ 1/3-7/8 samt 27/10 og 29/10. Maximum 15/10 280
Rubjerg Knude, NJ.

Hortulan (*Emberiza hortulana*) :
Forår: Ialt min 80 (eksklusivt Chr.Ø), hvilket er betydeligt
under normalen. Alle træklokaliteterne svigtede næsten
totaalt. Første iagttagelse 28/4.
Geografisk fordeling af obs:
NJ: 8 13/5-21/5, max 13/5 4 (alle fra Skagen).
VJ: 1 3/5 Tipperne.
ØJ: 19/5 1 Anholt.
LF: 8/5 1.
M: 20 2/5-24/5.
S: Ialt 49-50, heraf 10 Kongelunden 28/4-21/5, 10 Gilleleje
2/5-8/5 og 9 Saltholm. Største tal 5/5 7 trk Charlottenlund.
B: 5 3/5-18/5.
Chr.Ø: 29/4 1, 5/5 1 og 8-25/5 samt 30/5-5/6 daglig, max
11/5 10-15.

Efterår: I alt min 20 (eksklusive Chr.Ø), hvilket er nogenlunde rimeligt, men stádig under normalen. Observationer ligger i perioden 19/8-18/9. 23/8 i hun Rubjerg Knude, NJ, er eneste obs udenfor Sjælland. Max her 3/9 5 trk Vallensbæk Mose. Chr.Ø 1-7 ex 17 dage mellem 19/8-15/9.

Rørspurv (*Emberiza schoeniclus*) :

Føråstræk gennemgående ringe. I NJ i perioden 23/2-22/5 med max 5/5 200 Uggerby Pl. Største Øst-DK: 4/5 1500 trk Gilleleje.

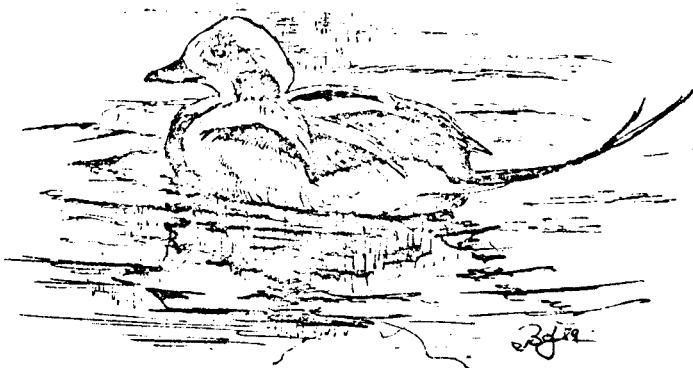
I efteråret en enkelt dag med kæmpetræk: 2/10 5.500 Ishøj og 1761 Kongelunden - rekord for begge lokaliteter.

Bomlærke (*Emberiza calandra*) :

Rubjerg Knude, NJ, er åbenbart et godt træksted: I alt 104 trækkende i maj.

Efterårsmax 8/11 200 Gøtstrup, NJ.

Fine

Litteraturliste (Stærkt forenklet).

- British Birds, 1978: Rare Birds In Britain 1977.
- Dybbro,T.1976: De danske ynglefugles udbredelse
- Dybbro,T.1978: Oversigt over Danmarks Fugle 1978.
- Harboe,Christian 1978: Fyrremejse (*Parus montanus*) fundet
ynglende i Grib Skov - DOFT 72:144.
- Jørgensen,Erik Røj 1978: Ellekrage i Stavaskede Plantage -
Danske Fugle 30:203.
- Rapport fra Kullabygdens Ornithologiska Forening 1977: 3 og 4.
- Møller,A.P. 1978: Nordjyllands Fugle.
- Roos,G 1978: Sträckräkningar vid Falsterbo hösten 1977. -
Anser 17: 69-90.

J.W.

Kære rapportgruppe

I årsrapporten 1977 beder I om at høre nærmere om eventuelle fejl.

Jeg kan i den anledning komme med følgende bemærkninger:

Troldand. 45.000 i Søndersø ved Maribo må vist betegnes som værende hinsides grænsen til det mulige. Til bearbejderens forsvar skal siges, at der godt nok i LF-rapporten står dette tal, og jeg har ikke indsenderens brev, men alligevel.

Musvåge. 45 rastende på det inddæmmede er forkert, det skulle være Fjeldvåge, under hvilken art oplysningen er gentaget.

Kærløber. Forårsfundet skal være 25/5, ikke 25/3 (den er slem!).

MELlemkjove. Største antal 16/10 Ølsemagle, antal mangler (det skulle være 4).

Stylteøber. Fuglen ved Ølsemagle var et bevidst falsum, hvilket blev oplyst i Sjællandsrapporten 1-78: det må være årsagen til, at bearbejderen ikke har været opmærksom på det.

Lysbuget Knortegås. 11/12 Ajstrup Bugt, antal mangler.

De enkelte bearbejderes behandling af stoffet kan næppe kritiseres i denne sammenhæng, men jeg vil dog gerne af med følgende:

Rovfugle. Burde det ikke nævnes i tabellerne, at nogle af lokaliteterne kun er sporadisk dækket? Det gælder f. eks. for Ishøj, hvor ikke engang alle dage med mulighed for træk er dækket. Det samme er tilfældet andre steder.

Grønbenet Rørhøne. Det oplyses, at den overvintrer sjældnere i Østdanmark end på F og J. I virkeligheden overvintrer den så almindeligt på Sjælland, at den ikke rapporteres; alene i Københavns parker overvintrer et trecifret antal.

Kærsanger/Gulbug. Der sættes spørgsmålstegn ved righeden af en Gulbug 5/5 (det er også meget tidligt), mens en Kærsanger 6/5 slipper igennem kun med en parantetisk bemærkning om, at det er tidligt. Man må medgive, at begge datoer er tidlige, men Kærsangeren ankommer næsten altid væsentligt senere end Gulbugen, så man kunne lige så godt have sat spørgsmålstegn ved Kærsanger-datoen.

I øvrigt kan jeg ikke lide betegnelsen "Heppehøg" - den virker for poppet og slangpræget i en skriftlig, officiel rapport. Så kunne man jo også kalde Skalleslugerne, for Skallesmækere etc.

Endelig er en række af Troldande-tallene ulæselige, hvilket dog tilsyneladende skyldes en fejl under trykningen, så her må skytset rettes mod trykkeriet, der vel oven i købet har fået penge for det.

Det var sådan set hvad jeg havde på hjerte. Tak fordi I ville høre på mig!

Med venlig hilsen

TIM ANDERSEN
Brøndbyøster Torv 86, 1. th.
DK-2650 Hvidovre
Tlf. 01-470471

Randers d. 16/2 - 81

Årsrapporten 1977

I skriver i rapporten at I vil være glade
for at høre nærmere hvis nogen skulle finde
fejl deri.:

Side 12

Lysb. knortegås: 11/12 700 Aistrup Buæt .Marfi.
(antallet : 700 Mangler)

Side 47

Skovskade: 30/9 50 rst. v. Randers fjords udløb
(det med rødt mangler)

Side 49

Bjergirisk: 20/2 300 Domkirken, Randers
(det skal være Århus - vi har heldigvis ikke
en sådan i Randers)

- men tæg det nu ikke så tungt, det er dejligt
igen at have en årsrapport i hånden... tak!

venlig hilseb

John R. Rasmussen
Schaldemosevej 15, 2
8900 Randers